VIII kadencja

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **KOMISJI GOSPODARKI I ROZWOJU**
(NR 156)
z dnia 26 czerwca 2019 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Gospodarki i Rozwoju (nr 156)

26 czerwca 2019 r.

Komisja Gospodarki i Rozwoju, obradująca pod przewodnictwem poseł **Jerzego Meysztowicza (PO-KO)**, przewodniczącego Komisji, zrealizowała następujący porządek:

– rozpatrzenie i zaopiniowanie dla Komisji Finansów Publicznych Sprawozdania z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2018 r. (druk nr 3490) wraz z Analizą Najwyższej Izby Kontroli (druk nr 3539) w zakresie:

1) części budżetowej 20 – Gospodarka:
a) dochody i wydatki,
b) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych,
c) dotacje podmiotowe i celowe,
d) wydatki finansowane z środków europejskich,
2) agencji wykonawczej:
Polska Agencja Kosmiczna,
3) części budżetowej 49 – Urząd Zamówień Publicznych:
a) dochody i wydatki,
b) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych
c) wydatki finansowane z środków europejskich,
4) części budżetowej 53 – Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów:
a) dochody i wydatki,
b) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych,
c) dotacje celowe,
5) części budżetowej 65 – Polski Komitet Normalizacyjny:
a) dochody i wydatki,
b) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych,
6) części budżetowej 85 – Budżety wojewodów ogółem, w zakresie działów:
a) 150 – Przetwórstwo przemysłowe:
– dochody i wydatki,
– dotacje celowe;
b) 500 – Handel:
– dochody i wydatki,
– wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych.

– rozpatrzenie „Informacji o realizacji ustawy o specjalnych strefach ekonomicznych. Stan na 31 grudnia 2018 r.” (druk nr 3491).

W posiedzeniu udział wzięli: **Marcin Ociepa** sekretarz stanu w Ministerstwie Przedsiębiorczości i Technologii wraz ze współpracownikami, **Paweł Szrot** sekretarz stanu, zastępca Szefa Kancelarii

Prezesa Rady Ministrów wraz ze współpracownikami, **Grażyna Grzyb** dyrektor Departamentu Finansowania Sfery Gospodarczej Ministerstwa Finansów wraz ze współpracownikami, **Sławomir Grzelak** p.o. dyrektora Departamentu Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji Najwyższej Izby Kontroli wraz ze współpracownikami, **Teresa Sawicka** dyrektor Delegatury NIK w Gdańsku, **Hubert Nowak** prezes Urzędu Zamówień Publicznych wraz ze współpracownikami, **Lucyna Olborska** dyrektor Polskiego Centrum Akredytacji, **Adam Ogrodnik** wiceprezes Urzędu Dozoru Technicznego, **Michał Holeksa** wiceprezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów wraz ze współpracownikami, **Michał Szaniawski** p.o. prezesa Polskiej Agencji Kosmicznej, **Mikołaj Różycki** zastępca prezesa Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości wraz ze współpracownikami oraz **Tomasz Schweitzer** prezes Polskiego Komitetu Normalizacyjnego wraz ze współpracownikami.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Katarzyna Gadecka**, **Ewa Soroka** i **Ziemowit Uździcki** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodniczący poseł Jerzy Meysztowicz (PO-KO):

Dzień dobry, witam państwa bardzo serdecznie, witam panie i panów posłów, witam wszystkich gości.

Chciałbym przede wszystkim podziękować pracownikom sekretariatu Komisji za to, że udało się przenieść posiedzenie do budynku U, bo inaczej wszyscy bylibyśmy ugotowani w budynku G. Myślę, że możemy posiedzieć do 16, gdy temperatura na zewnątrz trochę się obniży, jesteśmy w dobrym klimacie.

Szanowni państwo, otwieram posiedzenie Komisji Gospodarki i Rozwoju.

Dzisiejszy porządek dzienny posiedzenia obejmuje dwa punkty:

– rozpatrzenie i zaopiniowanie dla Komisji Finansów Publicznych Sprawozdania z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2018 r. (druk nr 3490) wraz z Analizą Najwyższej Izby Kontroli (druk nr 3539) w zakresie:

1) części budżetowej 20 – gospodarka,
2) programów wieloletnich w układzie zadaniowym,
3) agencji wykonawczej: Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości,
4) państwowych osób prawnych:
a) Urząd Dozoru Technicznego,
b) Polskie Centrum Akredytacji,
5) części budżetowej 83 – Rezerwy celowe, w zakresie pozycji 67 i 83,
6) agencji wykonawczej:
Polska Agencja Kosmiczna,
7) części budżetowej 49 – Urząd Zamówień Publicznych:
8) części budżetowej 53 – Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów:
9) części budżetowej 65 – Polski Komitet Normalizacyjny:
10) części budżetowej 85 – Budżety wojewodów ogółem, w zakresie działów:
a) 150 – Przetwórstwo przemysłowe,
b) 500 – Handel.

– rozpatrzenie „Informacji o realizacji ustawy o specjalnych strefach ekonomicznych. Stan na 31 grudnia 2018 r.” (druk nr 3491).

Chciałbym bardzo serdecznie przywitać pana ministra Marcina Ociepę z Ministerstwa Przedsiębiorczości i Technologii. Witam serdecznie pana ministra Pawła Szrota – sekretarza stanu, zastępcę Szefa Kancelarii Prezesa Rady Ministrów. Witam pana Huberta Nowaka – prezesa Urzędu Zamówień Publicznych, pana Sławomira Grzelaka – p.o. dyrektora Departamentu Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji Najwyższej Izby Kontroli, pana Adama Ogrodnika – wiceprezesa Urzędu Dozoru Technicznego, pana Michała Holeksę – wiceprezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, pana Michała Szaniawskiego – p.o. prezesa Polskiej Agencji Kosmicznej, panią Grażynę Grzyb – dyrektora Departamentu Finansowania Sfery Gospodarczej Ministerstwa Finansów oraz pana Tomasza Schweitzera – prezesa Polskiego Komitetu Normalizacyjnego.

Przystępujemy do realizacji punktu pierwszego.

Część budżetowa 20 – Gospodarka.

Bardzo proszę, referuje pan minister Marcin Ociepa, sekretarz stanu w Ministerstwie Przedsiębiorczości i Technologii – bardzo proszę, panie ministrze.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Przedsiębiorczości i Technologii Marcin Ociepa:

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący.

Wysoka Komisjo, dzisiaj prezentujemy sprawozdanie z wykonania budżetu część 20 – Gospodarka.

W 2018 r. osiągnięto dochody w wysokości 118 435 tys. zł, co stanowi 23,7% przyjętego planu dochodów. Może to wyglądać źle, natomiast związane jest z przyjęciem założeń dotyczących dywidend ze spółek Skarbu Państwa, które przy planowaniu budżetu jeszcze na początku 2018 r. były wliczane do tego działu. Z dniem 9 stycznia 2018 r. Minister Przedsiębiorczości i Technologii zaprzestał pełnić nadzór właścicielski wobec tych spółek (za chwilę do tego wrócę i wymienię spółki), stąd mamy taki wskaźnik wykonania dochodów budżetu.

W pozostałych obszarach dochody wyglądają przyzwoicie. Zrealizowane dochody dotyczą następujących tytułów: wpłata części zysku przez Urząd Dozoru Technicznego, a także wpłata nadwyżki finansowej Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości – łącznie jest to 34 447 tys. zł. Rozliczenie środków, głównie dotacji przekazanych w latach ubiegłych, stanowi poziom dochodów w wysokości 29 753 tys. zł. Wpływy z opłat za wydanie zezwolenia na obrót hurtowy napojami alkoholowymi wyniosły 18 706 tys. zł. Wpłaty przez fińską spółkę, kary umownej wraz z odsetkami ustawowymi, zasądzonej przez Trybunał Arbitrażowy w Hadze w związku z niewykonaniem zobowiązań offsetowych wyniosły 17 861 tys. zł. Wpłata z tytułu należności po zlikwidowanym Funduszu Restrukturyzacji Przedsiębiorców wyniosła 7316 tys. zł. Zwroty stałych zaliczek przez wydziały promocji, handlu i inwestycji, związanych z ich likwidacją oraz dochody z najmu i dzierżawy, sprzedaży składników majątkowych wyniosły 7294 tys. zł. Kolejną pozycję dochodów stanowił zwrot 626 tys. zł przez Stały Trybunał w Hadze niewykorzystanej zaliczki na poczet postępowania arbitrażowego. Dochody z tytułu wpłat dywidend zostały osiągnięte w wysokości 96 tys. zł. Pozostałe dochody w kwocie 2336 tys. zł pochodziły m.in. ze zwrotów i rozliczeń z lat ubiegłych, opłat uiszczanych na rzecz Skarbu Państwa z tytułu kar, odszkodowań wynikających z umów oraz postępowań egzekucyjnych i sądowych, a także najmu pomieszczeń w budynku przy Pl. Trzech Krzyży.

Dywidendy, o których wspomniałem na początku dotyczą siedmiu spółek: PKO Bank Polski SA, Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie SA, Totalizator Sportowy sp. z o.o., Grupa Azoty SA, Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” SA, INOFAMA SA i PREMA S.A. Z dniem 9 stycznia 2018 r., wymienione spółki przeszły pod bezpośredni nadzór Prezesa Rady Ministrów. Dochody z dywidend były zaplanowane na poziomie 416 000 tys. zł. Stąd dysproporcje, jeśli chodzi o procenty wykonania budżetu w części dochody.

Wykonanie dochodów w pozostałych działach, w części 20 – Gospodarka, nastąpiło na poziomie wyższym od planu.

Wydatki z budżetu państwa oraz z budżetu środków europejskich zostały zrealizowane w wysokości 1 005 729 tys. zł, czyli na poziomie 86% zaplanowanych środków. Na finansowanie i współfinansowanie projektów z udziałem środków Unii Europejskiej przeznaczono z budżetu państwa i budżetu środków europejskich 518 935 tys. zł, co stanowi ponad 44% wydatków zrealizowanych łącznie w części 20 – Gospodarka. Projekty realizowane były w ramach programów operacyjnych: Inteligentny Rozwój, Polska Cyfrowa, Infrastruktura i Środowisko oraz Pomoc Techniczna.

Zdecydowana większość środków przeznaczona została na projekty w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój, którego celem jest wzrost innowacyjności polskiej gospodarki poprzez tworzenie optymalnych warunków dla działalności innowacyjnej, wspieranie inwestycji mających szczególne znaczenie dla gospodarki, wspieranie instytucji otoczenia biznesu, w tym także promocja polskiej gospodarki.

Kolejny punkt dotyczy wydatków związanych z utrzymaniem urzędu ministerstwa. Wydatki w tym zakresie wyniosły 106 850 tys. zł. Inne wydatki wynikają z programu

wspierania inwestycji o istotnym znaczeniu dla gospodarki polskiej na lata 2011-2020, na ten cel przeznaczono 120 520 tys. zł.

W związku z przynależnością Polski do organizacji międzynarodowych opłacone zostały składki w wysokości 94 038 tys. zł, tj. m.in. na rzecz Światowej Organizacji Handlu, Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju, Europejskiej Agencji Kosmicznej, Organizacji Narodów Zjednoczonych do Spraw Rozwoju Przemysłowego.

Kolejną pozycję w wydatkach stanowi kwota 62 495 tys. zł na działania promocyjne, których celem był rozwój współpracy gospodarczej z zagranicą, przede wszystkim – wzrost polskiego eksportu i promocja inwestycji zagranicznych. Na pokrycie kosztów placówek zagranicznych, podległych Ministrowi Przedsiębiorczości i Technologii, przeznaczonych zostało 16 939 tys. zł.

Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości, poza środkami z programów operacyjnych otrzymała w formie dotacji podmiotowej 42 514 tys. zł oraz w formie dotacji celowej 12 523 tys. zł. Dotacja celowa przeznaczona została w szczególności na realizację programu wieloletniego COSME, jak również na działania informacyjno-promocyjne mające na celu rozpowszechnianie wśród społeczeństwa nowych rozwiązań prawnych dla małych i średnich przedsiębiorców wynikających z pakietu ustaw „100 Zmian dla Firm” oraz „Konstytucji Biznesu”.

Dotacje celowe dla 12 przedsiębiorców na utrzymanie mocy produkcyjnych i remontowych ze względu na potrzeby Sił Zbrojnych RP wyniosły 25 500 tys. zł.

Na sfinansowanie bieżącej działalności Biura Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców wydatkowano kwotę 1664 tys. zł.

Przeznaczyliśmy również kwotę 3485 tys. zł na sfinansowanie pozostałych zadań, w tym na realizację m.in. wieloletniego programu dotyczącego usuwania azbestu, prowadzenie punktu konsultacyjnego REACH, zadania wynikające z postanowień konwencji o zakazie broni chemicznej, wsparcie udziału organizacji przedsiębiorców w pracach międzynarodowych grup lub organizacji branżowych.

Z rezerwy celowej w poz. 67 została wydatkowana kwota 14 246 tys. zł na uzupełnienie płatności II i III raty składki do Europejskiej Agencji Kosmicznej. Z rezerwy celowej w poz. 73 wydatkowana została kwota 2360 tys. zł na sfinansowanie realizacji zadań wynikających z ustawy o Rzeczniku Małych i Średnich Przedsiębiorców, a także podejmowanie działań sprzyjających wzrostowi konkurencyjności oraz innowacyjności gospodarki polskiej.

W części 20 – Gospodarka, ustawa budżetowa obejmowała także plany finansowe Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości, Urzędu Dozoru Technicznego i Polskiego Centrum Akredytacji.

PARP jako agencja wykonawcza osiągnęła przychody na poziomie 280 792 tys. zł i poniosła koszty w wysokości 278 847 tys. zł. Przychody Urzędu Dozoru Technicznego wyniosły 470 466 tys. zł, natomiast koszty pokrywane z przychodów zostały poniesione w wysokości 342 488 tys. zł, wynik finansowy brutto wyniósł +127 978 tys. zł. Przychody Polskiego Centrum Akredytacji wyniosły 24 074 tys. zł, koszty działalności Centrum zostały pokryte z przychodów i zostały poniesione w wysokości 21 971 tys. zł. Wynik brutto wyniósł 2103 tys. zł.

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, ostatni wątek.

Dziękujemy za ogólnie pozytywną ocenę z kontroli wykonania budżetu za 2018 r. w części 20. Chciałbym się tylko odnieść do uznania przez NIK, jako nieprawidłowego, rozliczenia przez Ministra Przedsiębiorczości i Technologii dotacji udzielonych Instytutowi Badań Rynku, Konsumpcji i Koniunktur. Wskutek stwierdzenia nieprawidłowości NIK obniżyła ocenę cząstkową wykonania wydatków o 2 pkt (z 5 możliwych do uzyskania), co doprowadziło do przyznania oceny ogólnej opisowej.

Przy rozliczeniu dotacji celowej dla instytutu nie dopuszczono się naruszeń przepisów ustaw. Rozliczenie było długotrwałe, ale nie przewlekłe, jak zostało to wskazane. Zostało utrudnione przez zmiany organizacyjne polegające na likwidacji instytutu i powołaniu w jego miejsce Polskiego Instytutu Ekonomicznego, zatem były to przyczyny obiektywne.

Mimo wystąpienia czynników utrudniających rozliczenie dotacji, dokumenty zostały skontrolowane rzetelnie i wnikliwie, postępowanie zakończyło się wydaniem przez Mini-

stra Przedsiębiorczości i Technologii decyzji zobowiązującej instytut do zwrotu wskazanej kwoty dotacji.

W ocenie ministra obniżenie oceny jest nieuzasadnione wobec istoty, przyczyny i skutków faktów zaistniałych w badanym obszarze.

Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Jerzy Meysztowicz (PO-KO):

Dziękuję bardzo, panie ministrze.

Poproszę pana dyrektora Grzelaka o zabranie głosu.

P.o. dyrektora Departamentu Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji Najwyższej Izby Kontroli Sławomir Grzelak:

Dziękuję bardzo.

Szanowni państwo, potwierdzam to, co powiedział pan minister – w tym roku zostaliśmy zmuszeni do obniżenia oceny – z pozytywnej do opisowej, wytłumaczę dlaczego.

Generalnie rzecz biorąc, wyniki kontroli budżetowej są dla ministerstwa pozytywne. Uznajemy, że prawidłowo gromadzono bieżące dochody budżetowe a wydatki z budżetu państwa i z budżetu środków europejskich zostały dokonane w sposób legalny, celowy i gospodarny. Zadania ujęte w planie finansowym ministerstwa w układzie zadaniowym zostały zrealizowane.

Powyższe stwierdzenia opieram na podstawie wyników kontroli ok. 6% dochodów, które zostały zrealizowane w tej części budżetowej. Ponadto kontrolą objęto 8,3% wydatków budżetu państwa oraz 50% wydatków budżetu środków europejskich.

Populacja skontrolowanych wydatków obejmowała: zrealizowane przez dysponenta I stopnia wydatki w grupach ekonomicznych, dotacje i subwencje, zrealizowane przez dysponenta III stopnia, wydatki pozapłacowe o wartości większej niż 500 zł a także dobrane celowo wydatki z rezerw budżetu państwa.

Wydatki, które objęliśmy kontrolą (z wyjątkiem nieszczęsnej dotacji dla Instytutu Badań Rynku, Konsumpcji i Koniunktur), w naszej ocenie, zostały poniesione z zachowaniem zasad gospodarowania środkami publicznymi określonymi w ustawie o finansach publicznych i aktach wykonawczych. Nie stwierdziliśmy niecelowego lub niegospodarnego wydatkowania środków publicznych. Prawidłowo przeprowadzano postępowania o udzielenie zamówień publicznych. Nie stwierdziliśmy naruszeń przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych. Postępowania były realizowane zgodnie z określonymi w ustawie zasadami przygotowania, przeprowadzenia i udzielenia zamówienia. Prawidłowo stosowano wyłączenia stosowania ustawy o zamówieniach publicznych. W tym zakresie nie mamy jakichkolwiek uwag co do przestrzegania przepisów.

Jeżeli chodzi o rozliczenie dotacji, o którym wspomniał pan minister, faktem jest, że zakończyło się wydaniem przez ministra decyzji o zwrocie dotacji – decyzja została wydana 17 kwietnia 2019 r. Instytut zwrócił się do ministra z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy, wynik tej sprawy jest dla nas niewiadomy.

Muszę przyznać, że Instytut Badań Rynku, Konsumpcji i Koniunktur był dla ministerstwa, niewątpliwie, partnerem trudnym. Wiemy o tym, ponieważ przeprowadziliśmy kontrolę, także w instytucie w ramach kontroli wykonania budżetu państwa, tj. kontrolę wykorzystania dotacji.

Przeprowadziliśmy także kontrolę doraźną, skargową – na wniosek prezesa Prawa i Sprawiedliwości. Wyniki kontroli doraźnej dla Instytutu są jednoznacznie negatywne, jest tam cała masa nieprawidłowości. Trudności w rozliczeniu dotacji przez ministerstwo, w świetle tych problemów, w zasadzie nie zaskakują. Niestety, w tej trudnej sytuacji stwierdziliśmy, że pewne działania ministerstwa mogłyby być podejmowane lepiej.

Opierając się o kryteria kontroli NIK, dopatrzyliśmy się nierzetelności polegających m.in. na tym, że – naszym zdaniem – niewłaściwie został wybrany biegły rewident, który badał sprawozdania instytutu z wykorzystania dotacji. W naszej ocenie, biegły rewident zbadał sprawozdania tylko w zakresie finansowym, nie merytorycznym – tak uważamy. Ponadto, w naszej ocenie, opinia biegłego rewidenta zawiera elementy nieprofesjonalne.

W związku z tym, biorąc pod uwagę nasze kryteria, musieliśmy zaliczyć kwotę ponad 4 mln zł, która została wypłacona instytutowi, jako kwotę wydatków nieprawidłowych. Ponadto do tego dochodzi kwota 1 mln zł nierzetelnie rozliczonych wydatków tzw. niewygasających, które rozliczono z opóźnieniem – co prawda jednodniowym, ale jednak opóźnieniem.

Proszę państwa, w związku z tym, na str. 26 naszego raportu przedstawiliśmy algorytm z obliczenia oceny ogólnej. Biorąc pod uwagę nieprawidłowości, które szacujemy na kwotę ponad 5 mln zł, z algorytmu wychodzi nam konieczność obniżenia oceny ogólnej, ocena jest opisowa.

Natomiast chciałbym zwrócić uwagę, że – po pierwsze – biorąc pod uwagę skalę wydatków ministerstwa, nieprawidłowości, które zostały przez nas oszacowane i ustalone nie są duże. to nie jest duża kwota. Ponadto błędy w rozliczeniu tej dotacji, rozliczeniu wydatków niewygasających, jak również stwierdzone przez nas błędy w systemie rachunkowości księgowości być może nie są poważnymi kwestiami, natomiast – naszym zdaniem – stanowią pewien sygnał dla kierownictwa jednostki, jeśli chodzi o poprawę systemu finansowania działalności ministerstwa.

W naszej ocenie stwierdzone nieprawidłowości mają charakter epizodyczny, stąd dwa wnioski pokontrolne.

W naszej ocenie, wskazane byłoby ustalenie takich procedur rozliczania dotacji w ministerstwie, co zapewniałoby możliwość wyeliminowania nieprawidłowości, które miały miejsce w relacjach z Instytutem Badania Rynku, Konsumpcji i Koniunktur.

Drugi wniosek prawdopodobnie został już zrealizowany, tj. rozliczenie dotacji udzielonej instytutowi – minister wydał decyzję dotyczącą zwrotu środków z dotacji celowej. Jeżeli zostanie podtrzymana to uznamy, że wniosek został zrealizowany.

Jeżeli chodzi o kwestie zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego – faktycznie, ministerstwo zgłosiło zastrzeżenia. Niestety, nie mogliśmy ich rozpatrzyć, ponieważ zostały zgłoszone przez osobę nieuprawnioną w świetle przepisów a mianowicie, przez dyrektora generalnego ministerstwa, który działał bez wyraźnego upoważnienia ministra. Izba bardzo poważnie potraktowała tę sprawę, kwestia rozpatrzenia zastrzeżeń była przedmiotem dyskusji na Kolegium NIK. Ostatecznie zdecydowano, że zażalenie ministra na postanowienie o nieprzyjęciu zastrzeżeń zostało oddalone.

Tak wygląda to z naszej strony.

Dziękuję bardzo.

W razie pytań służymy informacjami.

Przewodniczący poseł Jerzy Meysztowicz (PO-KO):

Dziękuję bardzo, panie dyrektorze.

Obecnie proszę posła Waldemara Olejniczaka o koreferat.

Poseł Waldemar Olejniczak (PiS):

Panie przewodniczący, szanowni państwo, referując część budżetową 20 – Gospodarka pan minister bardzo szczegółowo i obszernie przedstawił zarówno przychody, wydatki, cele i kierunku działania w tym dziale.

Zapoznaliśmy się również z opinią Najwyższej Izby Kontroli, która pozytywnie wyraża się o wykonaniu budżetu w tej części, poza małym problemem, o którym powiedział mój przedmówca, że był epizodyczny i dotyczył Instytutu Badań Rynku, Konsumpcji i Koniunktur.

W związku z tym proponuję pozytywnie zaopiniować wykonanie budżetu w części 20 – Gospodarka.

Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Jerzy Meysztowicz (PO-KO):

Dziękuję bardzo, panie pośle.

Czy są pytania lub uwagi?

Bardzo proszę, pani poseł.

Poseł Krystyna Skowrońska (PO-KO):

W załączniku nr 1 do wykonania budżetu w części 20 wskazano, że wykonanie wydatków w tej części w 2017 r. wyniosło 2 450 638 tys. zł, natomiast w 2018 r. spadło do 566 mln zł.

Panie ministrze, czy wobec czterokrotnego zmniejszenia wydatków w tej części zrealizowano wszystkie zadania?

W dziale 500 mieszczą się wydatki na promocję eksportu – co prawda, założenia budżetowe zostały zrealizowane niemal w całości, niemniej jednak warto porównać wykonanie w tym dziale w 2017 r. i w 2018 r. W 2018 r. prawie trzykrotnie zmniejszyły się wydatki na promocję eksportu. Jak zostały zrealizowane zadania w zakresie promocji eksportu? Których zadań w porównaniu do 2017 r. nie ujęto w ustawie budżetowej na 2018 r. i jak to się odbiło na promocji eksportu?

Ponadto w dziale 150, czyli nakłady ogólne m.in. na przetwórstwo przemysłowe, w 2018 r. prawie siedmiokrotnie obniżono (w porównaniu do 2017 r.) wydatki. Jak to się odbiło na podmiotach z przetwórstwa przemysłowego, które korzystały z tego wsparcia?

Wszystkie wydatki administracyjne zostały zrealizowane, zatem nie mam uwag w tym zakresie, ale sprawy, o których mówiłam wymagają wyjaśnienia.

Wyjaśnienia wymaga również planowanie w zakresie utrzymania potencjału produkcyjnego, niezbędnego do realizacji potrzeb na obronę kraju w zakresie dostaw i remontów sprzętu wojskowego. Podano szczegółową informację. Wskazano, że część wydatków ponosiły podmioty. Czy w kontekście zadań zrealizowanych w 2018 r. w kolejnych latach rząd planuje, że wydatki podmiotów realizujących te zadania będą w całości finansowane z budżetu państwa?

Kolejne pytania kieruję zarówno do pana ministra, jak i przedstawiciela NIK, pytania dotyczą rozliczenia dotacji.

Po pierwsze, powinno wybrzmieć, że ocena NIK nie jest pozytywna lecz opisowa, nad którą powinniśmy się zastanowić. Pan dyrektor z NIK szczegółowo mówił o rozliczeniu dotacji dla instytutu, mnie interesują dwie kwestie w tym zakresie.

NIK zwróciła uwagę, że biegły rewident w badaniu sformułował jedynie finansową ocenę realizacji zadań przez instytucję a nie skupił się na proceduralnej stronie – poprosiłabym pana ministra o odpowiedź na piśmie na temat podmiotu, który przeprowadził badanie sprawozdania finansowego.

Panie ministrze, czy wprowadzono procedurę rozliczania dotacji z uwzględnieniem uwag i zastrzeżeń NIK, który pojawiły się w trakcie kontroli?

Dziękuję.

Przewodniczący poseł Jerzy Meysztowicz (PO-KO):

Dziękuję bardzo.

Pani przewodnicząca Nykiel.

Poseł Mirosława Nykiel (PO-KO):

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący.

Wysoka Komisjo, chciałabym zapytać pana dyrektora z NIK, jaki jest skutek i znaczenie obniżenia oceny spowodowanej rozliczeniem dotacji dla instytutu?

Drugie pytanie dotyczy biegłego rewidenta. Czy wybrano biegłego rewidenta niezgodnie z procedurą? Czy źle zbadał sprawozdanie? A może jedno i drugie?

Usłyszałam, że biegły zbadał sprawozdanie pod kątem tylko finansowym, natomiast moje pytanie dotyczy tego, czy w prawidłowy sposób wybrano biegłego rewidenta.

Na koniec uwaga.

Szanowni państwo, wiemy jaką mękę przechodzą przedsiębiorcy, gdy z czymś się opóźnią lub kwota im się nie zgadza. Na co dzień, na prośbę przedsiębiorców, wielokrotnie zwracam się do ministerstw o wyjaśnienia. Myślę, że zbyt lekko (uwaga do NIK) traktuje się ten przypadek. Wymienia się kwotę 4 mln zł i mówi, że to niewiele. Źle to brzmi. Ministerstwo ma wszelkie narzędzia i możliwości, żeby rzetelnie dokonać rozliczenia, przedsiębiorca nie ma takich możliwości. Nie chciałabym, żeby do przedsiębiorców trafił wniosek, że tak lekką ręką rozliczamy nieprawidłowości. Przedsiębiorcy nie mają taryfy ulgowej, jeśli nie zdążą z terminami, czy też nie do końca rozliczą o wiele niższe kwoty.

Dziękuję.

Przewodniczący poseł Jerzy Meysztowicz (PO-KO):

Dziękuję bardzo.

Czy są jeszcze jakieś pytania?

Poprosimy o odpowiedź pana ministra a następnie pana dyrektora, bardzo proszę.

Sekretarz stanu w MPiT Marcin Ociepa:

Dziękuję bardzo.

Panie przewodniczący, szanowni państwo, bardzo dziękuję za te głosy, chętnie na nie odpowiem.

Jeśli chodzi o 2 mld zł, które pani poseł wymieniła, to nie jest spadek, ale skok – to jest właściwe określenie. Skok do ponad 2 mld zł w 2017 r. był jednorazowy i wynikał z dokapitalizowania PAIH, czyli Polskiej Agencji Inwestycji i Handlu. Nie oznacza to tąpnięcia, jeśli chodzi o cele, które realizujemy. Po prostu, było to jednorazowe dokapitalizowanie PAIH.

Pani poseł poruszyła kwestię przetwórstwa przemysłowego – szanowni państwo, my te cele realizujemy i, jeśli jest spadek, to wynika z mniejszego popytu. Na bieżąco realizujemy wnioski z branży. Jeśli wnioski do nas nie wpływają to, po prostu, wsparcia nie ma. Mówiąc w skrócie – wsparcie jest proporcjonalne do liczby złożonych wniosków i zgłoszonego zapotrzebowania.

Jeśli chodzi o wątek potrzeb Sił Zbrojnych, mogę tylko powiedzieć, że decydentem jest Ministerstwo Obrony Narodowej. Wykonujemy tylko decyzje, które związane są z tym obszarem.

Nie chciałbym zafałszowania obrazu. Zacytuję NIK, która stwierdziła, że budżet w dziale Gospodarka był realizowany w sposób „legalny, celowy i gospodarny”, to jest ocena naszej pracy wyrażona przez NIK. Natomiast, skąd bierze się sformułowanie o „epizodycznym charakterze uchybień”? Jest to o tyle uzasadnione, dlatego że dotacja dla IBRKiK stanowi kwotę odpowiadającą 0,02% całości wydatków i w tym sensie NIK zwróciła uwagę na ten aspekt. No, trudno, aby – na podstawie stwierdzonego uchybienia w wysokości 0,02% naszego budżetu – formułować wniosek o niegospodarności lub nieprawidłowościach.

Dodam, że odnosimy się do tego poważnie, dlatego dotacja została cofnięta w całości – w tym przypadku była bardzo konkretna decyzja wynikająca z takiej a nie innej oceny.

Jeżeli pan przewodniczący pozwoli, oddałbym głos pani dyrektor Lewandowskiej, która odpowiedziałaby na wątek o biegłego rewidenta i pytania zadane przez panią przewodniczącą.

Przewodniczący poseł Jerzy Meysztowicz (PO-KO):

Proszę bardzo.

Dyrektor Departamentu Jednostek Nadzorowanych i Podległych Ministerstwa Przedsiębiorczości i Technologii Katarzyna Lewandowska:

Dziękuję bardzo.

Tak jak powiedział pan minister, nie zgadzamy się z opinią NIK, ponieważ nasze zastrzeżenia nie zostały uwzględnione, nie mieliśmy szansy na wyjaśnienia i przedstawienie argumentów merytorycznych.

Proszę państwa, obowiązujące przepisy prawa (w tym ustawa o finansach publicznych) nie zawierają wymogu poddania badaniu biegłego rewidenta sprawozdania z jakiejkolwiek dotacji, nie ma takiego przepisu. Mamy wieloletnią praktykę w przyznawaniu i rozliczaniu dotacji dla różnych podmiotów. Wprowadziliśmy dodatkowe zabezpieczenie dla nas (Skarbu Państwa) w postaci wyboru biegłego rewidenta. W pierwszej kolejności prosimy, aby na miejscu (u przedsiębiorcy) zweryfikował wydatki – ich prawidłowość, celowość i rzetelność.

Po pierwsze, wybór biegłego rewidenta przez nas, nie był wymagany przepisami prawa. Po drugie, NIK zarzuca, że zasady wyboru biegłego rewidenta nie zostały określone w umowie o dotację celową – nadal podtrzymujemy stanowisko, że w umowie o dotację celową nie trzeba było w ogóle tego regulować. Umowa o dotację celową jest między przyznającym dotację a otrzymującym i reguluje zasady przekazywania, wydatkowania i rozliczania środków. To, jak chcieliśmy rozliczać dotację jest naszym prawem

– prawem dotującego. Chcieliśmy zrobić to rzetelnie – najlepiej jak można dla interesu Skarbu Państwa (z zabezpieczeniem).

Pani poseł pytała o sposób dokonania wyboru biegłego. Poprosiliśmy instytut, żeby zebrał a następnie przedstawił oferty z rynku. Spośród ofert to my dokonaliśmy wyboru rewidenta a nie instytut, nie – za jego sugestią, rekomendacją itd. Instytut przeprowadził krótkie badanie rynku. Wysłał zapytanie do kilku podmiotów, zebrał oferty a następnie (całkiem niepotrzebnie) przygotował z tego protokół. Nie prosiliśmy instytutu o to, aby sporządzał protokół. Potem NIK zwróciła nam uwagę, że otrzymaliśmy oferty bez protokołu. My o to nie prosiliśmy, instytut sporządził protokół dla własnych-wewnętrznych potrzeb.

Było to dla nas całkowicie zbędne, nasze zadanie polegało na wybraniu biegłego. Biegły został wybrany dokładnie tak samo, jak wybieramy dla wszystkich innych jednostek, tzn. spośród grupy biegłych posiadających odpowiednie doświadczenie w danym obszarze. Biegły posiadał odpowiednie doświadczenie – przez wiele lat badał m.in. sprawozdania instytutów, posiada doświadczenie w dotacjach, rozliczaniu środków budżetowych itd.

To tyle, jeśli chodzi o formułę wyboru.

Jak mówię, wybór biegłego był formą dodatkowego zabezpieczenia i był dokonany tylko i wyłącznie przez ministerstwo, instytut nie miał wpływu na wybór biegłego.

Pojawiło się pytanie o zakres prac biegłego. Biegły powinien przedstawić raport z oceny części merytorycznej, jak i finansowej sprawozdania. Rzeczywiście, w raporcie, który biegły przedłożył tytuł brzmi: „Raport z badania finansowego…”, w tytule nie użyto słowa, które wskazywałoby, że biegły zbadał część merytoryczną. Natomiast, w treści samego raportu są fragmenty potwierdzające (co cytowaliśmy, odpowiadając NIK na zastrzeżenia), iż biegły tego dokonał.

Mogę to przeczytać, jeśli państwo pozwolicie.

Ministerstwo Przedsiębiorczości i Technologii w styczniu br. potwierdziło instytutowi prawidłowy zakres opinii biegłego. Nadal potwierdzamy, że był prawidłowy. Biegły nie miał obowiązku badania metodą pełną, mógł wybrać próbkę.

Tak jak powiedział pan dyrektor, wszyscy wewnątrz instytutu napotykali na trudności w zakresie współpracy – być może było to związane z jego przekształceniem, jak i zmianami organizacyjnymi. Myślę, że to mogło mieć znaczenie, ale – tak jak mówię – opinia i jej zakres są dla nas jak najbardziej prawidłowe i wyczerpują zagadnienia, o które nam chodziło.

Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Jerzy Meysztowicz (PO-KO):

Dziękuję bardzo.

Pani poseł Skowrońska ma pytanie, ale może najpierw poprosimy o odpowiedź pana dyrektora Grzelaka – bardzo proszę panie dyrektorze.

P.o. dyrektora departamentu w NIK Sławomir Grzelak:

Dziękuję bardzo.

Zacznę od końca, pytań pani poseł Skowrońskiej.

Na pytanie o to, czy kwota 4 mln jest duża lub mała, pan minister już odpowiedział. Stwierdziliśmy nieprawidłowości na kwotę 5 mln zł, co relatywnie oznacza 0,5%. W związku z tym można powiedzieć, biorąc pod uwagę skalę wydatków ministerstwa, że nie jest to duża kwota. Oczywiście, ta kwota została uwzględniona w kalkulacji oceny ogólnej, która zawarta jest w naszym raporcie.

Jeżeli chodzi o kwestię biegłego, który badał dotację udzieloną instytutowi – powiem, że jest to jakaś koincydencja złych informacji. Po pierwsze, w umowie dotacyjnej zapisano, że instytut przedstawi oferty, natomiast biegły zostanie wybrany przez ministra – nie podano kryteriów wyboru biegłego. W związku z tym powstaje pytanie, po co w ogóle minister zlecał instytutowi wybór biegłego rewidenta?

Po drugie – analizując sprawozdanie biegłego rewidenta stwierdzamy ewidentne błędy, które świadczą o tym, że badanie zostało przeprowadzone niezgodnie ze standardami badania sprawozdań finansowych. To nie jest tylko kwestia tytułu, ponieważ w części informacyjnej tego sprawozdania biegły napisał: „zostaliśmy zaangażowani przez

Polski Instytut Ekonomiczny do przeprowadzenia badania sprawozdania finansowego z wykorzystania środków przeznaczonych na realizację zadania w zakresie prawidłowości, celowości wydatkowania środków finansowych, związanych z realizacją umowy o dotację…” itd.

Biegły jednoznacznie stwierdza, że bada tylko i wyłącznie sprawozdanie finansowe, nie bada merytorycznego rozliczenia dotacji, czyli *de facto* tego, co za te pieniądze zostało osiągnięte i zrealizowane.

Problem polega na tym, że ministerstwo jest przeświadczone o prawidłowości i zakresie tego badania, natomiast stan faktyczny jest inny.

Mam tylko nadzieję, że ta sprawa jest epizodyczna i nie będziemy mieli więcej do czynienia z takimi przypadkami.

Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Jerzy Meysztowicz (PO-KO):

Dziękuję bardzo.

Pani poseł Skowrońska – ostatnie pytanie, bardzo proszę.

Poseł Krystyna Skowrońska (PO-KO):

W prezentacji nie było informacji na temat wykorzystania środków europejskich – proszę pana ministra o uzupełnienie informacji.

W trakcie roku budżetowego nastąpiło znaczące zmniejszenie planu wydatkowania środków z UE o łączną kwotę 978 mln zł. Jest to znacząca kwota, bo przed zmianami wydatki w tej pozycji miały wynosić 1 592 mln zł, tymczasem – po zmianach – wynoszą 614 mln zł, jakie przesłanki legły u podstaw takiej zmiany?

Nasuwa się wniosek, że – albo planowanie przy pracach nad ustawą budżetową na 2018 r. było nieprawidłowe, albo były jakieś inne, istotne powody zmian.

Chcę także wskazać, że m.in. na zadania Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości nastąpiło zmniejszenie środków europejskich o kwotę ok. 350 mln zł. Ponadto w załączniku, który otrzymaliśmy, na str. 109 w tabeli „Wykonania wydatków budżetu środków europejskich na 2018 r. w cz. 20 Gospodarka wg załącznika nr 4 do ustawy budżetowej” wskazuje się, że na przetwórstwo, o którym wspominałam, po zmianach ostała się 1/3 środków, czyli sześćdziesiąt parę procent, chodzi o Program Operacyjny Inteligentny Rozwój 2014-2020. W ramach tego programu, na dział Handel, środki zostały zmniejszone o 75%.

Zmiana o ok. 1 mld zł (pomijam tysiące), czyli zmniejszenie wydatków ze środków europejskich o ok. 65% zasługuje na dodatkowe wyjaśnienia. Rozumiem, że w trakcie roku budżetowego minister finansów i minister przedsiębiorczości dokonywali zmian, ale – przy planowaniu, wykonaniu i ocenie – wydaje się, że powinniśmy otrzymać dodatkową informację.

Proszę o ustne udzielenie odpowiedzi, proszę również o jej bardziej szczegółowe udzielenie na piśmie. Będziemy się nad tym zastanawiali na Komisji Finansów Publicznych, dlatego żebym już takich pytań nie zadawała, proszę o udzielenie odpowiedzi także na piśmie.

Dziękuję.

Przewodniczący poseł Jerzy Meysztowicz (PO-KO):

Dziękuję bardzo, pani poseł.

Panie ministrze, bardzo proszę o odpowiedź.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Przedsiębiorczości i Technologii Marcin Ociepa:

Dziękuję bardzo panie przewodniczący.

Nie wiem, czy pani poseł podtrzyma, aby odpowiedź była na piśmie, dlatego że odpowiedź jest bardzo prosta – w 2018 r. podzielono Ministerstwo Rozwoju i PO Inteligentny Rozwój w części, o której pani poseł mówiła, został przeniesiony do Ministra Inwestycji i Rozwoju, którym nim gospodaruje – środki nie zniknęły, tylko przeszły pod nadzór innego ministra, stąd nie ma ich w tym sprawozdaniu.

Przewodniczący poseł Jerzy Meysztowicz (PO-KO):

Bardzo proszę, pani poseł.

Poseł Krystyna Skowrońska (PO-KO):

Panie ministrze, mimo wszystko podtrzymuję, dlatego że w sprawozdaniu nie ma wskazania tego czynnika, powinniście uczynić odpowiednie zastrzeżenie wskazując zmiany kwot środków.

Proszę zauważyć, pan minister przygotował sprawozdanie – jeżeli będę je oceniać to muszę zestawić dwa sprawozdania, albo zadaję pytania czytając kolejno materiały. Materiałów jest dużo. Skoro nastąpił podział ministerstwa i podział zadań to w wyjaśnieniach dodatkowych powinna znaleźć się odpowiednia informacja na ten temat i należałoby to opisać. Każdy z nas czyta materiały odrębnie. Nie rozkłada sobie na stole sprawozdań wszystkich resortów, aby dokonać pełnej analizy. Nie mamy do tego żadnych dodatkowych narzędzi. Państwo macie rzesze pracowników a my dokonując oceny nie mamy dodatkowych środków na ten cel.

Podtrzymuję prośbę o wyjaśnienia na piśmie. Nie będę zadawała pytań, będzie zdecydowanie łatwiej.

Panie przewodniczący, powinniśmy poprosić resorty o to, żeby przedstawiały informację dodatkową, tam gdzie zachodzą zmiany zadań, celów, podział itd., łatwiej byłoby nam czytać sprawozdania i zadawać pytania.

Przyjmuję, że przedłożono rzetelne sprawozdanie, jednak mimo wszystko podtrzymuję i proszę o odpowiedź na piśmie.

Przewodniczący poseł Jerzy Meysztowicz (PO-KO):

Dziękuję bardzo.

Nie będę ukrywał, że byłoby nam łatwiej, gdyby taka informacja pojawiła się w sprawozdaniu. Jeżeli jest to bardzo proszę, panie ministrze.

Sekretarz stanu w MPiT Marcin Ociepa:

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący.

Informacja znalazła się w sprawozdaniu, odsyłam panią poseł do załącznika nr 8, w którym w dziale II (Wykonanie budżetu środków Unii Europejskiej) w pkt b znalazła się informacja: „Na takie ukształtowanie się planu wydatków wpłynęły decyzje: B. Ministra Finansów przenoszące wydatki z cz. 20 – Gospodarka do cz. 34 – Rozwój Regionalny w łącznej kwocie 1 137 181 tys. zł w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój, z tego w rozdziale". Dalej wymienione są rozdziały, w tym jest PARP oraz pozostałe, zatem wszystko tam się znajduje.

Jedyny błąd, który teraz wychwyciłem, za który bardzo przepraszam, dotyczy literówki w nazwie tego działu.

Poseł Krystyna Skowrońska (PO-KO):

Może pan minister podać numer strony?

Sekretarz stanu w MPiT Marcin Ociepa:

To zależy od materiałów – w materiałach, które mam przed sobą jest to str. 104, dlatego wolę podać nr załącznika (8) – str. 8 załącznika nr 8 a str. 104 całego zbiorczego materiału.

Poseł Krystyna Skowrońska (PO-KO):

Nie mam takiego.

Przewodniczący poseł Jerzy Meysztowicz (PO-KO):

Dziękuję bardzo.

Czy są jeszcze jakieś uwagi lub pytania?

Nie widzę.

Czy jest sprzeciw wobec pozytywnego zaopiniowania wykonania budżetu w części 20 – Gospodarka?

Sprzeciwu nie słyszę.

Proszę państwa, przystępujemy do oceny wykonania budżetu Polskiej Agencji Kosmicznej – bardzo proszę pana ministra Pawła Szrota o przedstawienie informacji.

Sekretarz stanu, zastępca Szefa Kancelarii Prezesa Rady Ministrów Paweł Szrot:

Bardzo dziękuję, panu przewodniczącemu za dokonanie zmiany porządkowej. za chwilę będę miał kolejną komisję budżetową.

Wysoka Komisjo, panie przewodniczący, ostatni raz Kancelaria Prezesa Rady Ministrów prezentuje sprawozdanie z wykonania budżetu Polskiej Agencji Kosmicznej. Pan prezydent za chwilę (moim zdaniem, kwestia paru dni) powinien podpisać ustawę, która przenosi nadzór nad agencją do Ministerstwa Przedsiębiorczości i Technologii. Parę tygodni temu, w tych salach, obecny dzisiaj pan minister Ociepa wprowadzał zmianę. Zatem, po raz ostatni reprezentujemy Polską Agencję Kosmiczną.

Szanowni państwo, szczegółowe omówienie wykonania planowanych przychodów, dochodów oraz kosztów i wydatków za 2018 r. w zakresie Polskiej Agencji Kosmicznej zawarte zostało w przedłożonej Wysokiej Komisji „Informacji o realizacji planu finansowego Polskiej Agencji Kosmicznej w 2018 roku".

W ustawie budżetowej na rok ubiegły dotacja podmiotowa dla Polskiej Agencji Kosmicznej zaplanowana została na kwotę 9566 tys. zł, dotacja została zrealizowana w wysokości 8206 tys. zł, tj. 85,8% wykonania planu rocznego. Dotacja celowa zaplanowana w wysokości 500 tys. zł na inwestycje i zakupy inwestycyjne została zrealizowana w kwocie 151 tys. zł.

W trakcie roku budżetowego, po dokonaniu analizy dotyczącej przychodów i kosztów agencji oraz odpowiednio dochodów i wydatków, niezbędne były dwie zmiany planu finansowego. Zmiany przeprowadzono zgodnie z przepisami ustawy o finansach publicznych. Pierwsza zmiana wiązała się z podpisaniem umowy o dofinansowanie projektu pomiędzy Skarbem Państwa, w imieniu którego działa Centrum Projektów Polska Cyfrowa a Instytutem Meteorologii i Gospodarki Wodnej. Druga zmiana polegała na dokonaniu przesunięć wewnętrznych w obrębie niektórych pozycji wydatków oraz kosztów, mając na celu urealnienie poszczególnych pozycji planu zgodnie z nowo przyjętymi założeniami.

Oczywiście, obie zmiany uzyskały pozytywną opinię Komisji Finansów Publicznych.

Przychody PAK w 2018 r. wyniosły 8801 tys. zł, co stanowiło 78,2% wykonania planu po zmianach. Głównym źródłem przychodów Agencji Kosmicznej były wpływy z dotacji podmiotowej na finansowanie jej działalności oraz środki otrzymane z Unii Europejskiej na realizację projektu SAT4Envi. Wymieniony projekt to „System operacyjnego gromadzenia, udostępniania i promocji cyfrowej informacji satelitarnej o środowisku".

Koszty PAK wyniosły 8988 tys. zł, co stanowi prawie 80% wykonania planu po zmianach. W ramach kosztów wynagrodzenia wyniosły 5181 tys. zł, tj. 57% ogółu kosztów agencji. Strata agencji wyniosła 188 tys. zł – nie była planowana, natomiast wynikała z faktu utworzenia rezerw na niewykorzystane urlopy oraz rezerwy na przewidywane odprawy sądowe.

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, uprzedzając referat przedstawiciela NIK, odniosę się do zastrzeżeń i uwag, które Izba zawarła w raporcie o sprawozdaniu PAK. W pewnym, ograniczonym zakresie polemizowaliśmy z uwagami, niektóre uwagi przyjęliśmy bez polemiki. Polemika nie została przyjęta. Wszystkie zastrzeżenia zostaną wykonane, część z nich już została wykonana.

Przechodząc od spraw mniej poważnych do spraw bardziej poważnych – jeśli chodzi o wszystkie błędy i nieprawidłowości w planie finansowym i w sprawozdaniu budżetowym, zostały już wprowadzone i zrealizowane.

Dziękujemy bardzo za wskazanie nam tych uchybień.

Jeśli chodzi o wykonywanie obowiązków w zakresie gospodarki finansowej przez osobę na podstawie umowy cywilnoprawnej, mogę tylko tyle powiedzieć, że była to sytuacja incydentalna i więcej się nie powtórzy. Jeśli chodzi o personalia w księgowości sytuacja została już uregulowana i w każdym zakresie prawnym jest prawidłowa. Przyjęliśmy uwagę NIK.

W przypadku dotacji podmiotowej i zakupu mebli w wysokości 80 tys. zł weszliśmy z NIK w polemikę prawną. Naszym zdaniem, dotacja została wydatkowana w 2018 r. w formie dokonania przelewu – o ile dobrze pamiętam – pod datą listopadową. Usługa

została wykonana, mamy na to potwierdzenie. NIK nie przyjęła naszej argumentacji, przyjmujemy to ze zrozumieniem. Bijemy się w piersi, dotacja zostanie zwrócona.

Wysoka Komisjo, panie przewodniczący, proszę o przyjęcie mojej informacji i pozytywną ocenę wykonania tej części budżetowej.

Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Jerzy Meysztowicz (PO-KO):

Dziękuję bardzo.

Panie ministrze, nie będę ukrywał, że najbardziej pozytywną informacją jest to, że państwo już nie będziecie zajmowali się Polską Agencją Kosmiczną – z dyskusji w ostatnich latach wynika jednoznacznie, że kompletnie nie radziliście sobie z nadzorem.

Bardzo proszę, pani dyrektor Teresa Sawicka, delegatura NIK w Gdańsku.

Wicedyrektor Delegatury Najwyższej Izby Kontroli w Gdańsku Teresa Sawicka:

Szanowny panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, wykonanie planu finansowego w 2018 r. przez Polską Agencję Kosmiczną oceniliśmy w formie opisowej.

Ocena ogólna opisowa składała się z trzech ocen cząstkowych.

Badaliśmy obszar przychodów, w tym zakresie ocena jest pozytywna. Wystąpiła drobna nieprawidłowość. Po raz pierwszy Polska Agencja Kosmiczna uzyskała przychody z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej w wysokości 6 tys. zł, co stanowiło 0,07% ogółu przychodów. Powyższe pieniądze nie były lokowane, mimo obowiązku lokowania środków, co wynika z art. 48 ust. 2 ustawy o finansach publicznych. Poza tym te środki nie zostały przekazane na rachunek bankowy dochodów KPRM, mimo że – zgodnie z art. 22 ust. 1 ustawy o finansach publicznych – agencja jest zobowiązana corocznie wpłacać do budżetu państwa na rachunek bieżący dochodów państwowej jednostki budżetowej obsługującej ministra sprawującego nadzór nad tą agencją, nadwyżkę środków finansowych ustaloną na koniec roku, pozostającą po uregulowaniu zobowiązań podatkowych.

Zgodnie z art. 22 ust. 2 ww. ustawy nadwyżkę agencja wykonawcza przekazuje niezwłocznie po uregulowaniu zobowiązań wymagalnych z okresu sprawozdawczego, nie później jednak niż do 30 czerwca roku następującego po roku, w którym powstała nadwyżka. Muszę jednak przyznać, że nie zostało wydane rozporządzenie wskazujące sposób ustalania tej nadwyżki. Będziemy wnioskować o podjęcie działań legislacyjnych w tym zakresie.

Powyższa nieprawidłowość nie wpłynęła na ocenę pozytywną.

Jeśli chodzi o koszty, wystawiliśmy ocenę opisową ze względu na to, że z dotacji podmiotowej wydatkowano 80 tys. zł tytułem zaliczki na dostawę, która była zrealizowana dopiero w 2019 r. To spowodowało, że nie były spełnione wszystkie przesłanki wykorzystania dotacji, o której mowa w art. 168 ust. 4 ustawy o finansach publicznych.

Trzeci obszar stanowiły sprawozdania. W tym obszarze jest ocena negatywna, sprawozdania zaopiniowaliśmy negatywnie. Było sporo błędów, między innymi, polegały na ujęciu w planie finansowym (po zmianach) agencji na 2018 r. – przychodów i dochodów w łącznych kwotach po 233 tys. zł dotyczących projektu dofinansowanego w części ze środków z budżetu środków europejskich i w części z budżetu państwa w niewłaściwych pozycjach i w konsekwencji wykazaniu ich w sprawozdaniu Rb-40 za IV kwartał 2018 r. również w niewłaściwych pozycjach. Następnie, ujęciu w ewidencji księgowej, dla powyższego projektu dofinansowanego z UE, w niewłaściwych paragrafach klasyfikacji budżetowej: planu i wykonania dochodów oraz planu wydatków w łącznej kwocie po 35,8 tys. zł i wykonania wydatków w łącznej kwocie 25,4 tys. zł.

Kolejnym błędem było wykazanie w sprawozdaniu budżetowym Rb-35 za IV kwartał 2018 r. i Rb-40 za IV kwartał 2018 r. stanu zobowiązań na koniec 2018 r. w kwocie niższej o 264,4 tys. zł a w sprawozdaniu Rb-40 za IV kwartał 2018 r. również stanu zobowiązań na początek 2018 r. w kwocie niższej o 238,5 tys. zł, niż wynikało to z ewidencji księgowej i zobowiązań zaliczonych do państwowego długu publicznego na koniec 2018 r. w kwocie wyższej o 95 tys. zł.

Ponadto nieprawidłowość polegała również na zaniżeniu w sprawozdaniu Rb-40 za IV kwartał 2018 r. i w sprawozdaniu Rb-BZ2 za 2018 r. kosztów wynikających z ewidencji księgowej, per saldo o 60,3 tys. zł.

Nie dokonano na dzień sporządzenia badanych sprawozdań budżetowych oraz sprawozdań z operacji finansowych, zapisów w księgach rachunkowych w sposób trwały, w zakresie kosztów w łącznej kwocie 500,5 tys. zł, wydatków w łącznej kwocie 23,8 tys. zł i przychodów w łącznej kwocie 173 tys. zł oraz nie ujęto w ewidencji księgowej zmniejszenia przychodów z tytułu dotacji podmiotowej w kwocie 1359,7 tys. zł i przychodów z tytułu realizacji projektu w kwocie 68 tys. zł.

Dokładnie badaliśmy wydatki PAK w łącznej kwocie 1668,7 tys. zł, co stanowiło 19% kosztów i 19,6% wydatków w 2018 r. Stwierdziliśmy, że wydatki zostały wykonane w sposób celowy i gospodarny, poniesiono je na realizację zadań ustawowych.

Nieprawidłowością systemową było zatrudnienie na stanowisku głównego księgowego osoby nie będącej pracownikiem agencji, co stanowiło naruszenie przepisów art. 53 ust. 2 ustawy o finansach publicznych.

Dziękuję.

Przewodniczący poseł Jerzy Meysztowicz (PO-KO):

Dziękuję bardzo.

Bardzo proszę pana posła Waldemara Olejniczaka o koreferat.

Poseł Waldemar Olejniczak (PiS):

Panie przewodniczący, szanowni państwo, referując budżet Polskiej Agencji Kosmicznej pozwolę sobie powołać się na opinię pana ministra, który dosyć szczegółowo i wyczerpująco przedstawił zarówno przychody, jak i wydatki. Przychody i wydatki realizowane są w sposób prawidłowy, NIK także pozytywnie zaopiniowała realizację przychodów i wydatków. Jedyne uwagi dotyczyły drobnych nieprawidłowości polegających na błędach technicznych księgowości a nie na niegospodarności.

W związku z tym stwierdzam, że budżet był wykonywany w sposób legalny, celowy i prawidłowy. Wnioskuję o pozytywne zaopiniowanie wykonania budżetu Polskiej Agencji Kosmicznej.

Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Jerzy Meysztowicz (PO-KO):

Dziękuję bardzo.

Czy są pytania?

Nie ma.

Czy jest sprzeciw wobec pozytywnej opinii o wykonaniu budżetu przez Polską Agencję Kosmiczną?

Sprzeciwu nie słyszę.

Dziękuję bardzo.

Komisja przyjęła pozytywną opinię.

Sekretarz stanu, zastępca Szefa KPRM Paweł Szrot:

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Jerzy Meysztowicz (PO-KO):

Dziękuję bardzo, panie ministrze.

Przechodzimy do rozpatrzenia wykonania budżetu w części 49 – Urząd Zamówień Publicznych. Proszę pana prezesa Huberta Nowaka o przedstawienie sprawozdania z wykonania budżetu urzędu za rok 2018.

Bardzo proszę, panie prezesie, oddaję panu głos.

Prezes Urzędu Zamówień Publicznych Hubert Nowak:

Panie przewodniczący, Wysoka Komisja, dochody budżetowe w części 49 zostały wykonane w kwocie 21 689 tys. zł, tj. 93,7% kwoty określonej w ustawie budżetowej, ponadto stanowiło to 95% kwoty dochodów wykonanych w 2017 r.

Głównym źródłem uzyskanych dochodów były wpływy z wpisów od odwołań wnoszonych w postępowaniach odwoławczych do Krajowej Izby Odwoławczej w kwocie globalnej 21 674 tys. zł, tj. 94,6% planu oraz 96,4% wykonania za rok 2017 r.

Ponadto kolejnymi źródłami dochodów były inne dochody, w tym środki uzyskane z tytułu zwrotu wydatków poniesionych w latach ubiegłych, zwrot kosztów postępo-

wania sądowego, odsetki od nieterminowych wpłat oraz kwota wynagrodzenia należnego płatnikowi od wypłacanych świadczeń z ubezpieczenia chorobowego. Łącznie inne dochody stanowiły kwotę 15 tys. zł, stanowiąc odpowiednio 4,6% wykonania za rok 2017.

Powodem realizacji dochodów budżetowych z tytułu wpisów od odwołań na poziomie na poziomie niższym, tj. na poziomie 94,6% kwoty planowanej w ustawie budżetowej 2018 r., była mniejsza niż prognozowano liczba odwołań. W 2018 r. planowano wpływ 2724 odwołań, podczas gdy wpłynęło 2714 odwołań, czyli o 10 odwołań mniej. Ponadto na tę różnicę miała wpływ większa niż zakładano liczba postępowań odwoławczych umarzanych przez składy odwoławcze KIO, co wiązało się z obowiązkiem 100% zwrotu wpisu. Składy orzekające umarzały odwołania na wniosek stron lub ze względów formalnych i w tym momencie wpisy musiały być zwracane w 100%. Powyższe spowodowało wykonanie dochodów na poziomie 94,6%.

Na 2018 r. zaplanowaliśmy wydatki w wysokości 34 055 tys. zł, które następnie pięcioma decyzjami Ministra Finansów zostały zwiększone o łączną kwotę 213 tys. zł do globalnej kwoty 34 268 tys. zł. W części 49 wydatki zrealizowaliśmy na ogólną kwotę 32 796 tys. zł, tj. 96,3% wydatków określonych w ustawie budżetowej. Nie wystąpiły wydatki niewygasające. Wydatki zrealizowane w 2018 r. stanowiły 107,6% wydatków zrealizowanych w 2017 r. Przyczyną tego wzrostu był wzrost wydatków na wynagrodzenia i pochodne, w tym wzrost wynagrodzeń dla KIO. W ciągu roku budżetowego otrzymaliśmy zwiększenie kwoty na wynagrodzenia.

Przyczyną niższego wykonania wydatków w planie po zmianach, w grupie wydatków bieżących i majątkowych, było poniesienie niższych wydatków niż zakładano na skutek prowadzonych postępowań przetargowych, które przyniosły oszczędności oraz wskutek racjonalizacji i oszczędnego gospodarowania środkami eksploatacyjnymi w trakcie realizowanych zadań.

W 2018, w UZP największe wydatki poniesiono na wynagrodzenia i pochodne. Wydatki w tej pozycji wyniosły 22 562 tys. zł, tj. 68,8% wydatków ogółem. Wydatki bieżące wyniosły 8905 tys. zł, tj. 27,2% wydatków ogółem, w tym opłaty za czynsz, pomieszczenia biurowe i pomieszczenia garażowe – 5910 tys. zł, tj. 18% wydatków ogółem oraz na pozostałe usługi – 1946 tys. zł (965 tys. zł na utrzymanie systemów informatycznych), tj. 5,9% wydatków ogółem.

Wydatki majątkowe w ustawie budżetowej na 2018 r., w części 49, zostały zaplanowane w wysokości 474 tys. zł, a realizacja wyniosła 342 tys. zł, tj. 89,1% planu po zmianach. Inwestycje wieloletnie w UZP nie wystąpiły. W ramach pozostałych inwestycji zrealizowaliśmy wydatki na zakupy: zakup wysokowydajnego skanera – 31 tys. zł, zakup licencji VSphere do środowiska wirtualnego – 46 tys. zł, zakup licencji Veeam One – 18 tys. zł , zakup systemu do prowadzenia zamówień publicznych – 142 tys. zł, zakup macierzy dyskowej wraz z niezbędnymi akcesoriami – 67 tys. zł, zakup serwera – 25 tys. zł oraz modernizacja systemu UPS umożliwiająca centralne zamknięcie wszystkich serwerów fizycznych i macierzy – 13 tys. zł.

Wydatki majątkowe, w ramach wydatków współfinansowanych ze środków europejskich, w 2018 r. wyniosły ogółem 223 tys. zł, w tym 202 tys. zł z programu PO WER na zakup narzędzi ułatwiających dostęp do wiedzy w zakresie zamówień publicznych (w tym baza orzeczeń z wyszukiwarką) oraz kwota 21 tys. zł w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa z przeznaczeniem na zakup projektorów i urządzenia wielofunkcyjnego.

W kategorii zatrudnienie i wynagrodzenia w 2018 r. przewidziano środki na wynagrodzenia w kwocie 20 120 tys. zł, w tym: (3 etaty) 450 tys. zł dla osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe, dla członków korpusu służby cywilnej (142 i 3/4 etatu) – kwota 11 084 tys. zł, dla członków KIO (łącznie 54 etaty) przy Prezesie UZP – kwota 6694 tys. zł, dla osób nieobjętych mnożnikowymi systemami wynagrodzeń (łącznie 16 etatów) – kwota 521 tys. zł oraz dodatkowe wynagrodzenie roczne – kwota 1371 tys. zł. W 2018 r. wypłaty wynagrodzeń wyniosły łącznie 19 600 tys. zł, co stanowiło 96,7% wydatków przewidzianych na ten cel w budżecie urzędu.

W przeliczeniu na pełne etaty, przeciętne roczne zatrudnienie w urzędzie w 2018 r. wzrosło ze 175 do 191 etatów. W 2018 r. w urzędzie nastąpił wzrost przeciętnego wynagrodzenia

o 4,9% ogółem. W grupie pracowników korpusu służby cywilnej wzrost wynikał ze wzrostu kwoty wypłacanego wynagrodzenia o 334 tys. zł przy zmniejszonym poziomie przeciętnego zatrudnienia o 2 etaty, a w grupie członków KIO wynikał ze wzrostu przeciętnego zatrudnienia o 10 etatów przy wzroście kwoty wypłaconego wynagrodzenia o 1719,9 tys. zł.

W ustawie budżetowej na rok 2018 w budżecie środków europejskich zaplanowane zostały wydatki w wysokości 986 tys. zł – przeznaczone na realizację Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój. Budżet środków europejskich w 2018 został zwiększony 3 decyzjami Ministra Finansów o kwotę 1083 tys. zł, do kwoty 2069 tys. zł, na realizację programów PO WER i PO Polska Cyfrowa. UZP wydatkował w 2018 r. łącznie środki w kwocie 1617 tys. zł, tj. 78,2% planu po zmianach. Wydatki w zakresie PO Wiedza Edukacja Rozwój (PO WER) dotyczyły działań o charakterze informacyjno -edukacyjnym. Celem tego projektu było podniesienie efektywności udzielania zamówień poprzez wzmocnienie potencjału administracji w efekcie podejmowanych działań edukacyjnych upowszechniania wiedzy oraz zwiększanie jakości uzasadnianych materiałów. Przeprowadziliśmy szereg szkoleń i wydaliśmy wiele publikacji, natomiast w ramach PO Polska Cyfrowa realizowana była budowa platformy e-zamówienia.

Uzyskaliśmy pozytywną opinię NIK, za którą bardzo serdecznie dziękuję i uprzejmie proszę o pozytywną opinię Komisji.

Przewodniczący poseł Jerzy Meysztowicz (PO-KO):

Dziękuję bardzo.

Proszę przedstawiciela Departamentu Administracji Publicznej NIK, pana Cezarego Domasika o przedstawienie informacji.

Główny specjalista w Departamencie Administracji Publicznej NIK Cezary Domasik:

Panie przewodniczący, szanowni państwo, NIK – m.in. na podstawie szczegółowego badania 17% wydatków budżetu państwa i 19% wydatków budżetu środków europejskich zrealizowanych w części 49 – oceniła pozytywnie wykonanie budżetu państwa w części 49. Pozytywnie opiniujemy także sprawozdawczość budżetową dysponenta części stwierdzając, że dane wykazane w sprawozdaniach są zgodne z danymi ujętymi w księgach rachunkowych.

Nieprawidłowość polegająca na niezgodnym z przepisami dokonywaniu korekt na dowodach księgowych, zgodnie z przyjętymi przez NIK kryteriami, nie spowodowała obniżenia oceny.

Nie będę przytaczał dochodów i wydatków budżetowych, ponieważ zostały już omówione, nie chcę powtarzać słów pana prezesa. Powiem jedynie, że kontrolę dochodów, zgodnie z przyjętymi założeniami, ograniczono do przeprowadzenia analizy porównawczej danych ujętych w sprawozdawczości rocznej a co za tym idzie, nie dokonywano oceny prawidłowości planowania i realizacji dochodów.

W zadaniowym układzie wydatków NIK zwróciła uwagę na to, że nie osiągnięto celu jednego z dwóch (objętych badaniem) podzadań.

Terminowość rozpatrywania odwołań planowano na poziomie 80% a osiągnięto 68%, takie problemy stwierdzaliśmy również w trzech poprzednich latach. W UZP założono, że wraz ze zwiększeniem składu osobowego KIO miernik w 2018 r. będzie osiągalny. Przeszkodą okazało się kierowanie odwołań do łącznego rozpoznania oraz odraczanie wydania orzeczeń przez składy orzekające.

Przeciętne zatrudnienie wyniosło 191 osób, tj. o 16 osób więcej niż w 2017 r. Wzrost zatrudnienia był efektem poszerzenia zakresu zadań urzędu wynikającego z nowelizacji ustawy Prawo zamówień publicznych. Wraz ze wzrostem zatrudnienia zmieniła się także jego struktura i wzrosło średnie wynagrodzenie, które wyniosło 8551 zł, tj. o prawie 400 zł więcej niż w roku ubiegłym.

To wszystko z mojej strony.

Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Jerzy Meysztowicz (PO-KO):

Dziękuję bardzo.

Czy są pytania?

Pani poseł Skowrońska, bardzo proszę.

Poseł Krystyna Skowrońska (PO-KO):

Przed chwilą przedstawiciel NIK zwrócił uwagę na coś szczególnego, o co będę chciała zapytać, jednocześnie chcę przypomnieć, że Komisja Gospodarki i Rozwoju dokonywała zmiany ustawy o zamówieniach publicznych, w tym nałożonych zadań na UZP.

Moja pierwsza konstatacja dotyczy zwiększania zatrudnienia. Nie wszyscy państwo posłowie z Komisji Gospodarki jesteście uczestnikami dyskusji nad innymi wydatkami budżetu państwa, zwłaszcza samodzielnych instytucji, w których – mimo zwiększania ich zadań – trudno o pozytywną opinię posłów, parlamentu, zwłaszcza koalicji rządzącej, dla zwiększania zatrudnienia bądź zwiększania wydatków. W tym kontekście porównam dwie instytucje – Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich i UZP, gdzie łatwo, jasno i prosto nastąpiły wzrost zatrudnienia o 16 osób i wzrost wynagrodzeń, tymczasem mierniki oceny wynikające z terminu wydawania orzeczeń przez KIO wydłużyły się.

W związku z nowymi zadaniami nie pokazano nam liczby spraw i skarg, które wpływają do UZP.

Panie prezesie, ile prawomocnych rozstrzygnięć wydano w 2017 r. a ile w 2018 r.? Ile spraw wpłynęło w 2017 r. a ile w 2018 r.?

Panie prezesie, chcielibyśmy móc powiedzieć, że powierzając nowe zadania i dając nowe środki zwiększyliśmy liczbę rozstrzyganych spraw, czyli zwiększyliśmy funkcjonalność UZP.

Panie przewodniczący, o to nam w Komisji Gospodarki głównie powinno chodzić.

Dziękuję.

Przewodniczący poseł Jerzy Meysztowicz (PO-KO):

Dziękuję bardzo.

Czy pan prezes odniesie się do wypowiedzi pani poseł?

Bardzo proszę

Prezes UZP Hubert Nowak:

Chciałbym tylko zaznaczyć, że wzrost wydatków związany był ze wzrostem liczby członków KIO – w KIO było 14 etatów, co chciałbym na wstępie wyjaśnić.

Jeżeli chodzi o wpływające odwołania, od 2017 r. obserwujemy mniej więcej ich stałą liczbę, tj. 2700. W 2016 r. wpłynęło ich więcej – 3800, natomiast w 2017 r. i w 2018 r. jest w miarę constans – w 2018 r. wpłynęły 2724 odwołania a w 2017 r., bodajże, 2749. Obserwujemy to co dzieje się w 2019 r., miesiąc do miesiąca, i – porównując stan na poniedziałek (sprawozdania mam co tydzień) w stosunku do odpowiednika z zeszłego roku – jesteśmy o ok. 70 odwołań mniej. Trudno powiedzieć, czy liczba odwołań będzie podobna do tej w poprzednich dwóch latach, czy będzie bardziej lub mniej znacząca. Prognozuję, że na koniec roku prawdopodobnie będzie o 100 odwołań mniej niż miało to miejsce w latach poprzednich, czyli prawdopodobna liczba odwołań wyniesie ok. 2600.

Zastanawiamy się nad tym, z czego to wynika. Czy wynika to z pewnego nasycenia wiedzą i powtarzalnością spraw, ogólnodostępnością orzeczeń KIO, czy wynika to z małej liczby (musimy o tym otwarcie mówić) wykonawców startujących w postępowaniach? Mała liczba wykonawców sprawia mniejszą chęć uczestnictwa w środkach odwoławczych.

Nie mamy jeszcze odpowiedzi na pytanie, z czego może to wynikać.

Przewodniczący poseł Jerzy Meysztowicz (PO-KO):

Dziękuję bardzo.

Czy są jeszcze jakieś pytania do tej części?

Nie ma.

Czy jest zgoda na pozytywne zaopiniowanie wykonania budżetu państwa przez UZP?

Sprzeciwu nie słyszę, dziękuję bardzo.

Przechodzimy do części budżetowej 53 – Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów. Bardzo prosimy wiceprezesa UOKiK, pana Michała Holeksę, o przedstawienie informacji na temat wykonania budżetu w 2018 r.

Bardzo proszę, panie prezesie.

Wiceprezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów Michał Holeksa:

Dzień dobry państwu.

Szanowny panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, szczegółowa analiza dochodów i wydatków budżetu Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów za 2018 r. przedstawiona została w „Informacji z wykonania dochodów i wydatków budżetu państwa w części 53 za 2018 r.". W związku z powyższym w swoim wystąpieniu ograniczę się jedynie do syntetycznej oceny wykonania budżetu w części 53.

Zgodnie z ustawą budżetową na rok 2018 z dnia 11 stycznia 2018 r. dochody UOKiK zaplanowano w wysokości 26 033 tys. zł, natomiast wydatki w wysokości 75 632 tys. zł.

Dochody zostały zrealizowane w kwocie 176 361 tys. zł, tj. 677,5% prognozowanej kwoty ujętej w ustawie budżetowej na rok 2018. Wyższe niż planowano wykonanie dochodów w 2018 r. wynika ze specyfiki źródeł dochodów UOKiK. Wysokość zaplanowanej kwoty dochodów w zakresie kar pieniężnych została ustalona na podstawie prognoz, gdyż nie ma możliwości precyzyjnego oszacowania wpływów w kolejnym roku budżetowym. Składa się na to kilka czynników, m.in.:

– niezwykle trudno jest przewidzieć ilość kar pieniężnych, które zostaną nałożone w danym roku;

– nie można również przewidzieć, czy dana kara zostanie zapłacona w terminie i czy w ogóle zostanie zapłacona;

– nie można także dokładnie przewidzieć czasu rozpatrywania poszczególnych spraw przez sądy, ewentualnego zawieszenia postępowań, terminów ogłoszenia wyroków przez sądy, ani jakie będą rozstrzygnięcia sądów w zakresie poszczególnych kar pieniężnych; sądy mają możliwość zmniejszenia lub zwiększenia kary pieniężnej; trudno także prognozować liczbę kar i ich wysokość, które będą zwracane w danym roku w wyniku decyzji sądów.

W 2018 r., na tak wysokie wykonanie planu dochodów, wpłynęły w znacznym stopniu wpłaty z tytułu kar pieniężnych w łącznej wysokości 333 064 tys. zł, głównie wpłaconych przez cementownie (kwota 290 885 tys. zł), częściowo zniwelowane przez zwrot 16 kar (158 394 tys. zł). Powyższe spowodowało wykonanie dochodów z tytułu kar pieniężnych na poziomie 174 670 tys. zł.

Wpływy z najmu zaplanowane w wysokości 1056 tys. zł wykonano w kwocie 978 tys. zł, tj. były niższe od planowanych o niecałe 8% z powodu wypowiedzenia umowy i opuszczenia części pomieszczeń zajmowanych przez Urząd Komisji Nadzoru Finansowego.

Zaplanowane w ustawie budżetowej na 2018 r. wydatki w wysokości 75 632 tys. zł w ciągu roku zostały zwiększone z rezerw celowych o kwotę 884 tys. zł do kwoty 76 516 tys. zł. Dodatkowe środki przeznaczono na: wydatki bieżące na kwotę 383 tys. zł, z tego na:

– wynagrodzenia wraz z pochodnymi dla 5 członków korpusu służby cywilnej zatrudnionych w celu realizacji nowych zadań wynikających z ustawy o roszczeniach o naprawienie szkody wyrządzonej przez naruszenie prawa konkurencji (kwota 280 tys. zł);

– dodatki służby cywilnej oraz dodatkowe wynagrodzenie roczne wraz z pochodnymi dla urzędników służby cywilnej mianowanych z dniem 1 grudnia 2017 r. i 1 grudnia 2018 r., zatrudnionych w UOKiK (kwota 103 tys. zł);

– współfinansowanie projektów z udziałem środków z Unii Europejskiej (kwota 501 tys. zł) na wydatki związane z działaniem w 2018 r. „Sieci Europejskich Konsumentów ECC Net – zgodnie z umową z 2018 r.

Wydatki UOKiK w 2018 r. realizowane były w dwóch działach klasyfikacji budżetowej – 750 Administracja publiczna i 752 Obrona narodowa.

W dziale 750 Administracja publiczna plan wydatków po zmianach wyniósł 76 514 tys. zł i został zrealizowany w wysokości 74 005 tys. zł, tj. 96,7% oraz 97,9% w stosunku do ustawy budżetowej na 2018 r., z tego: dotacje, świadczenia na rzecz osób fizycznych i wydatki bieżące wyniosły łącznie 62 212 tys. zł, wydatki majątkowe – 8720 tys. zł, wydatki na współfinansowanie projektów z udziałem środków UE – 3073 tys. zł.

W 2018 r. zrealizowano 13 umów na zadania zlecone przez Prezes UOKiK organizacjom pozarządowym na łączną kwotę 3433 tys. zł, m.in. na prowadzenie bezpłatnego poradnictwa i pomocy prawnej w zakresie uprawnień konsumentów, infolinię konsumencką, konsumenckie Centrum E-Porad oraz kilka mniejszych projektów.

Wydatki zostały przeznaczone na sfinansowanie statutowej działalności UOKiK. W 2018 r. głównym zadaniem urzędu było zapewnienie obsługi merytorycznej, prawnej, organizacyjnej, technicznej i kancelaryjno-biurowej Prezesa UOKiK (prezes urzędu wykonuje swoje działania przy pomocy UOKiK). W skład urzędu wchodzi centrala i 9 delegatur mających swoje siedziby w: Bydgoszczy, Gdańsku, Katowicach, Krakowie, Lublinie, Łodzi, Poznaniu, Wrocławiu i Warszawie oraz 8 laboratoriów mających swoje siedziby w Bydgoszczy, Katowicach, Kielcach, Lublinie, Łodzi, Olsztynie, Poznaniu i Warszawie. Do głównych kompetencji Prezesa UOKiK należy ochrona zbiorowych interesów konsumentów oraz kształtowanie polityki antymonopolowej.

Podstawowym narzędziem Prezesa UOKiK w zakresie ochrony konkurencji jest prowadzenie postępowań antymonopolowych w sprawach praktyk ograniczających konkurencję, nadużywania pozycji dominującej na rynku lub zawierania niedozwolonych porozumień. Z kolei ochronie konsumentów służą postępowania w sprawach praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów. Postępowania w każdym z tych przypadków mogą zakończyć się nakazem zaniechania kwestionowanych działań oraz nałożeniem kary pieniężnej.

W dziale 752 Obrona narodowa wydatki wyniosły 2 tys. zł, co stanowiło 100% wykonania planu, w ramach ww. wydatków sfinansowano szkolenia.

W 2018 r. zrealizował w ujęciu zadaniowym 2 funkcje, 2 zadania, 4 podzadania oraz 8 działań.

Struktura budżetu części 53 – UOKiK w ujęciu zadaniowym została określona w polityce rachunkowości, a działalność urzędu była realizowana w ramach dwóch funkcji państwa: funkcja 6 – Polityka gospodarcza kraju oraz funkcja 11 – Bezpieczeństwo zewnętrzne i nienaruszalność granic.

Wysoka Komisjo, na zakończenie chciałbym zwrócić uwagę, że w 2018 r. w części 53 – UOKiK prowadzona była bieżąca analiza wykonania środków budżetowych mająca na celu oszczędne i racjonalne gospodarowanie środkami publicznymi. Na podstawie informacji dotyczących przebiegu realizacji budżetu dokonywane były niezbędne zmiany w planach finansowych.

Kończąc wystąpienie nadmienię, że kolejny rok z rzędu NIK pozytywnie oceniła realizację budżetu przez dysponenta 53 – UOKiK. W 2018 r. uzyskane dochody były terminowo przekazywane na centralny rachunek bieżący budżetu państwa dla dochodów budżetowych. Dokonywanie wydatków następowało w granicach kwot określonych w planie finansowym z uwzględnieniem prawidłowo dokonanych przeniesień i zgodnie z planowanym przeznaczeniem. Wydatki realizowane były w sposób celowy i oszczędny, z zachowaniem zasady uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów.

Uprzejmie dziękuję za umożliwienie zreferowania mi powyższych spraw i proszę o przyjęcie sprawozdania z wykonania budżetu UOKiK.

Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Jerzy Meysztowicz (PO-KO):

Dziękuję bardzo.

Proszę pana dyrektora Grzelaka o zabranie głosu.

P.o. dyrektora departamentu w NIK Sławomir Grzelak:

Dziękuję bardzo.

Szanowni państwo, NIK pozytywnie ocenia wykonanie budżetu państwa w 2018 r. w części 53. Skontrolowaliśmy ok. 8% łącznych wydatków urzędu i na tej podstawie stwierdziliśmy, że wydatki poniesiono z zachowaniem zasad gospodarowania środkami publicznymi, o których mowa w ustawie o finansach publicznych i aktach wykonawczych.

Nie stwierdziliśmy naruszeń prawa ani niecelowego lub niegospodarnego wydatkowania środków publicznych. Prezes urzędu prawidłowo realizował obowiązki dotyczące nadzoru i kontroli nad wykonaniem dochodów i wydatków budżetu państwa, które wynikają z ustawy o finansach publicznych.

Opiniujemy pozytywnie prawidłowość sporządzenia sprawozdań budżetowych za rok 2018 przez dysponenta części 53.

Biorąc pod uwagę wszystkie okoliczności, w kalkulacji oceny ogólnej jednoznacznie wynika ocena pozytywna.

Tyle z mojej strony.

Przewodniczący poseł Jerzy Meysztowicz (PO-KO):

Dziękuję bardzo.

Czy są jakieś pytania?

Bardzo proszę, pani poseł Skowrońska… przepraszam bardzo pani poseł, jeszcze koreferat przed pani pytaniem.

Bardzo proszę, pan poseł Duda.

Poseł Antoni Duda (PiS):

Z przedstawionego sprawozdania Prezesa UOKiK oraz informacji przedstawiciela NIK o wynikach kontroli z wykonania budżetu państwa w części 53 – Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów wynika, że – po pierwsze – w zakresie dochodów i wydatków w 2018 r., urząd z zaplanowanych dochodów w kwocie nieco ponad 26 mln zł wykonał aż ponad 176 mln zł. Tak wysokie wykonanie dochodów uwarunkowane było specyfiką źródeł dochodów UOKiK, o czym dość szczegółowo powiedział pan prezes.

Po drugie – wydatki poniesione przez urząd zostały zrealizowane w kwocie 74 007 tys. zł wobec skorygowanego limitu wydatków w wysokości 76,5 mln zł, tj. 96,7%. Według informacji NIK wydatki zostały poniesione z zachowaniem zasad gospodarowania środkami publicznymi określonymi w ustawie o finansach publicznych.

Wynagrodzenia stanowiły główną pozycję wydatków bieżących urzędu – ponad 60% i wykonane zostały w 99,6%.

Zatrudnienie, zgodnie ze skorygowanym planem na poziomie 515 etatów, wykonane zostało na poziomie 447 etatów, co chyba powinno budzić pewien niepokój. Średnie miesięczne wynagrodzenie wyniosło 6853 zł i było wyższe od ubiegłorocznego o ponad 8%.

Nie wiem, czy to dobrze, czy źle?

Wpłaty na PFRON w 2018 r. wyniosły 463 tys. zł, wprawdzie to tylko 0,8% ogółu wydatków bieżących urzędu, ale należy czynić starania w celu zatrudnienia osób niepełnosprawnych, których udział w urzędzie wydaje się niski. W ten sposób realizuje się dwa cele: aktywizuje się osoby niepełnosprawne oraz powstają oszczędności we własnym budżecie.

W zakresie dotacji celowych z zaplanowanych 3675 tys. zł na sfinansowanie zadań zleconych do realizacji organizacjom pozarządowym zrealizowano w wysokości 3433 tys. zł, tj. 99,7%.

Wykonanie wydatków na współfinansowanie programów z udziałem środków UE na koniec roku wyniosło 3073 tys. zł, co stanowi 73,4% planu po zmianach. Nawiasem mówiąc pierwotny plan w wysokości 3685 tys. zł został podniesiony do kwoty 4186 tys. zł a wykonany w kwocie 3073 tys. zł. Niepełne wydatkowanie wynikało m.in. z blokady środków na wynagrodzenia i pochodne, co z kolei wynikało z nieobsadzenia etatów, fluktuacji kadr, absencji chorobowych oraz oszczędności z organizacji szkoleń.

Podsumowując – należy pozytywnie ocenić wydatkowanie środków przez UOKiK w 2018 r. Wydatki poniesione zostały z zachowaniem zasad gospodarowania środkami publicznymi określonymi w ustawie o finansach publicznych i aktach wykonawczych.

Rekomenduję Komisji pozytywne zaopiniowanie sprawozdanie Prezesa UOKiK z wykonania budżetu państwa w części 53.

Dziękuję.

Przewodniczący poseł Jerzy Meysztowicz (PO-KO):

Dziękuję, bardzo panie pośle.

Bardzo proszę, pani poseł Skowrońska.

Poseł Krystyna Skowrońska (PO-KO):

Cieszę się, że pan poseł koreferent wskazał sprawę wpłat na PFRON – zgadzam się z panem posłem w tym zakresie.

Panie prezesie, jakie działania podejmował urząd w celu zatrudnienia osób niepełnosprawnych, tak aby nie trzeba było płacić kar do PFRON?

W sprawozdaniu państwo wskazaliście podmioty, na które nałożono kary oraz podaliście ich wysokość. W sprawozdaniu wskazujecie także na zwrócone kary, które były nałożone w latach poprzednich na łączną kwotę 158 mln zł. Jakie były powody zwrotu kar?

W gronie wskazanych podmiotów, którym zwrócono kary większość stanowią instytucje finansowe. Byłoby wskazane, aby członkowie tej lub innych komisji dowiedzieli się o procedurze odwoławczej, która w efekcie spowodowała zwrot kwot z tytułu nałożonych przez UOKiK kar. Z kolei nie pytam o podmioty, na które nałożono kary, bo można sobie o tym przeczytać na państwa stronie, nie ma jednak informacji na temat całego procesu związanego ze zwrotem kar.

Drugie pytanie dotyczy udzielania przez Prezesa UOKiK dotacji organizacjom pozarządowym. Państwo udzielili dotacji na kwotę ok. 3,5 mln zł. Zrozumiałe, że wskazujecie, iż podobne zadania ma Federacja Konsumentów. Nie ma co do tego uwag, ponieważ federacja wspiera państwa w zakresie profilaktyki, czyli informowania co przysługuje konsumentowi. Poza federacją są inne podmioty, którym udzielono dotacji. Proszę o informacje o podmiotach i efektach na piśmie (informacja szczegółowa). Na przykład, działa podkomisja nadzwyczajna, tzw. frankowa. Wśród podmiotów, którym udzieliliście dotacji jest stowarzyszenie, które aktywnie uczestniczy w jej pracach. Jakie efekty państwo osiągnęli z tytułu dotacji przekazanej temu stowarzyszeniu?

Ponadto enigmatycznie brzmi informacja o przekazaniu dotacji dla dwóch stowarzyszeń powiatów. Napisano: „Stowarzyszenie dla powiatu” – i co dalej? Przyznam, że nie wiem, co to za stowarzyszenia dla powiatów, którym przyznano dotacje w łącznej kwocie ok. 300 tys. zł?

Proszę o informacje na piśmie, jak wyglądało przyznawanie dotacji.

Ostatnia kwestia dotyczy orzeczeń dotyczących tzw. kredytów frankowych. Myślę, że członkowie Komisji Gospodarki będą tym także zainteresowani, o ile odpowiedź wpłynie na piśmie na ręce pana przewodniczącego. Zapytam także Rzecznika Finansowego o wsparcie dla podmiotów. Jakiego wsparcia państwo udzielali, ile wpłynęło wniosków, uwag i jaka jest państwa generalna ocena?

Odpowiedź będzie miała swoje znaczenie.

Panie prezesie, w związku z obowiązującymi przepisami zmieni się sposób kreowania stóp procentowych, co będzie istotne dla całego rynku gospodarczego. Powstanie nowy sposób kreowania stóp procentowych w instytucjach finansowych w związku ze zniesieniem LIBOR i WIBOR. Jakie działania w tym zakresie urząd podejmował w 2018 r. i podejmuje w 2019 r.?

Proszę o odpowiedź na piśmie.

Pytam zwłaszcza o planowane działania, bowiem data zakreślona jest dyrektywą. Chodzi o to, aby rzetelnie przeprowadzić ten proces, tak aby na podmioty finansowe nie były później nakładane kary, bo kary to powiedziałabym, że i tak później nie wykonuje się tego obowiązku. Cały rynek, cała polska gospodarka powinna przygotować się do zmian.

Myślę, że szczególna rola jest także dla UOKiK, tak aby dołożyć należytych starań i przeprowadzić ten proces w Polsce w bezpieczny sposób zarówno dla konsumenta, jak i dla całej gospodarki.

Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Jerzy Meysztowicz (PO-KO):

Dziękuję bardzo pani poseł.

Poproszę pana prezesa o odpowiedź – oczywiście, w tych kwestiach, na które teraz można odpowiedzieć, odpowiedzi na pozostałe pytania pani poseł proszę przekazać w formie pisemnej.

Bardzo proszę.

Wiceprezes UOKiK Michał Holeksa:

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący.

Pani poseł zadała pani ważne pytania, zwłaszcza na samym końcu – dotyczące LIBOR i WIBOR. Do wszystkich pytań odniesiemy się na piśmie i dokładnie wyjaśnimy.

Odniosę się do kwestii wpłat na PFRON, płaconych kar za niewystarczającą liczbę osób niepełnosprawnych zatrudnionych w UOKiK. W ubiegłym roku urząd zatrudniał 10 osób niepełnosprawnych, był to wzrost liczby zatrudnionych, ponieważ wcześniej było 8 osób. Jakie działania podejmuje urząd, aby zatrudniać coraz więcej osób z niepełnosprawnościami?

Po pierwsze, urząd jest w pełni wyposażony i dostosowany do zatrudniania osób z niepełnosprawnościami. We wszystkich ogłoszeniach o pracę, za każdym razem jest informacja, że osoby z niepełnosprawnościami mogą być u nas zatrudnione, ponieważ nie mamy przeszkód technicznych. Ponadto (z tego, co sobie przypominam), w zeszłym roku wewnętrznie przeprowadziliśmy akcję wśród pracowników, że jeśli posiadają niepełnosprawność, mogą to zgłosić do kadr i uzyskać pewne uprawnienia z tego tytułu, np. do urlopu, czasu pracy. Informujemy zarówno pracowników, jak i osoby na zewnątrz o możliwości pracy osób z niepełnosprawnościami w naszym urzędzie. Przy każdym naborze osoby z niepełnosprawnościami mogą być zatrudnione w UOKiK.

Pani poseł zadała pytanie dotyczące kar i powodu zwrotu kar instytucjom finansowym – czy pani poseł życzy sobie króciutkiej informacji teraz, czy odpowiedź na piśmie?

Poseł Krystyna Skowrońska (PO-KO):

Nie, na piśmie.

Wiceprezes UOKiK Michał Holeksa:

Dobrze, czyli…

Poseł Krystyna Skowrońska (PO-KO):

Panie przewodniczący, panie prezesie, pozostałe odpowiedzi poproszę na piśmie. Myślę, że materiały przydadzą się członkom Komisji, gdy będziemy omawiali ważne tematy.

Wiceprezes UOKiK Michał Holeksa:

Na wszystkie pozostałe pytania niezwłocznie udzielimy odpowiedzi.

Przewodniczący poseł Jerzy Meysztowicz (PO-KO):

Dziękuję bardzo, panie prezesie.

Czy jest sprzeciw wobec pozytywnego zaopiniowania wykonania budżetu przez UOKiK?

Sprzeciwu nie słyszę, dziękuję bardzo.

Przechodzimy do kolejnej części budżetowej, tj. 65 – Polski Komitet Normalizacyjny. Bardzo proszę prezesa PKN, pana Tomasza Schweitzera o przedstawienie informacji.

Bardzo proszę, panie prezesie.

Prezes Polskiego Komitetu Normalizacyjnego Tomasz Schweitzer:

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący.

Wysoka Komisjo, państwo otrzymali szczegółową informację o zadaniach wykonywanych przez PKN w 2018 r., dlatego w skondensowany sposób przedstawię jej zawartość.

Budżet na 2018 r. w zakresie dochodów PKN zrealizował w 99%, w złotówkach stanowi to ok. 10,6 mln. Ponieważ PKN jest płatnikiem podatku od towarów i usług tę kwotę należy zwiększyć o ok. 2,3 mln zł, czyli do Skarbu Państwa odprowadziliśmy ok. 13 mln zł.

Budżet w zakresie wydatków wykonany został w 95%, przy czym jest to poziom, który nie różni się zasadniczo od poziomu w 2017 r. Wynika to ze specyficznej struktury zarządzania, jak również funkcjonowania PKN jako instytucji, która jest wyjątkowa i, jeżeli chodzi o dochody, trudno nam przewidywać, ponieważ pracujemy na rynku wolnym i w zależności od naszych klientów sprzedamy norm więcej lub mniej. Natomiast, jeśli chodzi o wydatki, z różnych powodów musimy przewidywać rezerwy, które mogą wystąpić w ciągu roku. Musimy się także liczyć z kosztami wynikającymi z różnic kosztowych, dlatego zawsze budżet wykonany jest w stopniu mniejszym niż planowano.

Należy zwrócić również uwagę na to, że jeżeli identyfikujemy niewykorzystanie wydatków w okolicach września-października, to jest stanowczy zakaz angażowania środków w niecelowe wydatki. Dla każdego wydatku w PKN przeprowadzana jest bardzo szczegółowa analiza celowości.

W strukturze wydatków wynagrodzenia z pochodnymi stanowiły przeszło 60% wydatków ogółem, tj. ok. 20 mln zł. W ciągu roku zatrudnienie wyniosło 238 etatów, z czego w organizację prac normalizacyjnych zaangażowanych było bezpośrednio 138 etatów a pozostałe 124 etaty to osoby włączone w zadania promocyjne, informacyjne, sprzedaż, wydawnictwo (mamy własne wydawnictwo), archiwizację, informatykę, administrację i finanse.

W ramach wynagrodzeń nadzorowano pracę przeszło 287 organów technicznych, w których działało przeszło 1200 instytucji poprzez swoich 3500 reprezentantów. PKN jest specyficzną instytucją, która nadzoruje pracę organów technicznych, w których dokonuje się większość prac normalizacyjnych. Powyższe organy nie podlegają merytorycznie prezesowi PKN, podlegają – tylko i wyłącznie – w zakresie stosowania przepisów, które PKN ustala.

W 2018 r. w wyniku prac normalizacyjnych powiększono zbiór Polskich Norm i dokumentów normalizacyjnych o prawie 1570 pozycji (dokładnie 1568), z czego 278 w języku polskim. W ramach wynagrodzeń, oprócz publikacji, zaopiniowano ok. 8,5 tys. dokumentów, które w większości dotyczą prac normalizacyjnych nad przyszłymi normami.

PKN, o czym już kilkakrotnie wspominałem, opracowuje program pracy według programów pracy organizacji europejskich i międzynarodowych, czyli globalnych. Z racji uczestnictwa w jednolitym rynku europejskim mamy obowiązek harmonizacji wprowadzania norm europejskich do norm polskich.

Pozostałe większe pozycje wydatków to wydatki na składki do organizacji międzynarodowych – ok. 3 mln zł, na utrzymanie poziomu informatyki (licencje, programy) – ok. 3 mln zł i na funkcjonowanie i utrzymanie instytucji – ok. 3,5 mln zł.

W zakresie wydatków majątkowych ponieśliśmy wydatki w wysokości ok. 1 mln. Były to wydatki niezbędne w inwestycje uzupełniające informatykę, czyli w urządzenia informatyczne. PKN jest na dość wysokim poziomie informatyzacji, więc zarówno wydatki na licencje, jak i na inwestycje uzupełniające w zasadzie konieczne są każdego roku.

To wszystko z mojej strony.

Wnoszę o pozytywne zaopiniowanie sprawozdania.

Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Jerzy Meysztowicz (PO-KO):

Dziękuję bardzo.

Bardzo proszę pana dyrektora Grzelaka o zabranie głosu.

P.o. dyrektora departamentu w NIK Sławomir Grzelak:

Dziękuję bardzo.

Szanowni państwo, ocena NIK jest pozytywna.

Zbadaliśmy 15% wydatków poniesionych przez PKN na łączną kwotę ok. 5 mln zł. Na podstawie tego badania stwierdzamy, że wydatki były prowadzone w sposób celowy i gospodarny. Poza tym uważamy, że dysponent części 65 budżetu państwa prawidłowo sprawował nadzór i kontrolę na wykonaniem budżetu.

Pozytywnie opiniujemy sprawozdawczość budżetową w PKN. W naszej ocenie przyjęty system kontroli zarządczej zapewniał w sposób racjonalny prawidłowość sporządzonych sprawozdań budżetowych.

Generalnie ocena jest pozytywna.

Po kontroli budżetowej nie sformułowaliśmy uwag i wniosków pokontrolnych w związku z brakiem negatywnych ustaleń.

Przewodniczący poseł Jerzy Meysztowicz (PO-KO):

Dziękuję bardzo, panie dyrektorze.

Pana posła Pawła Kobylińskiego poproszę o koreferat.

Poseł Paweł Kobyliński (PO-KO):

Szanowni państwo, Wysoka Komisjo, po wnikliwej analizie raportu chciałem podzielić się uwagą, że jak najbardziej pozytywnie oceniam wykonanie budżetu zarówno po stronie dochodów, jak i wydatków.

Ponieważ czas nas nagli nie będę wchodził w szczegóły i rekomenduję Wysokiej Komisji przyjęcie raportu i wniosków.

Jedna uwaga (jak co roku) a mianowicie – skoro normy narzucane są przedsiębiorcom to powinny być im udostępniane bezpłatnie, a dotacja budżetowa powinna być większa tak, aby instytucja dalej działała.

Jest to moja jedyna uwaga, którą zresztą przedstawiam jak co roku.

Bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Jerzy Meysztowicz (PO-KO):

Dziękuję bardzo.

Czy są pytania?

Nie ma.

Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia pozytywnej opinii o wykonaniu budżetu państwa w części 65 – PKN?

Sprzeciwu nie słyszę, dziękuję bardzo.

Przechodzimy do kolejnej części budżetowej – 85 Budżety wojewodów ogółem, w zakresie działów: 150 – Przetwórstwo przemysłowe i 500 – Handel.

Bardzo proszę panią Grażynę Grzyb, dyrektor Departamentu Finansowania Sfery Gospodarczej Ministerstwa Finansów o zabranie głosu.

Dyrektor Departamentu Finansowania Sfery Gospodarczej Ministerstwa Finansów Grażyna Grzyb:

Dziękuję uprzejmie, panie przewodniczący.

W części 85 w dziale 150 – Przetwórstwo przemysłowe po stronie dochodów była zaplanowana kwota 10 tys. zł, w województwie dolnośląskim. Dochody nie zostały zrealizowane, gdyż dotyczą należności ze zlikwidowanego zakładu techniki medycznej i w tym zakresie trwają postępowania egzekucyjne.

W części 85 dział 150 po stronie wydatków nie zaplanowano środków na 2018 r., ale je wykonano w jednym województwie – w województwie pomorskim, ze względu na potrzebę zrealizowania zobowiązania wynikającego z wyroku sądowego. Była to kwota 304 tys. zł.

W dziale 500 – Handel po stronie dochodów zaplanowano środki, dochody, które realizowane są przez wojewódzkie inspektoraty inspekcji handlowej. Zaplanowano kwotę 1880 tys. zł, natomiast dochody zrealizowano na poziomie 3143 tys. zł, środki pochodziły z grzywien, mandatów i innych kar pieniężnych.

Po stronie wydatków zrealizowane zostały środki w kwocie 85 152 tys. zł. Środki przeznaczone były na wydatki bieżące, z tego: na świadczenia na rzecz osób fizycznych, wynagrodzenia wraz z pochodnymi oraz na pozostałe wydatki bieżące (tzw. wydatki rzeczowe).

Na wydatki majątkowe przeznaczono 485 tys. zł.

Dziękuję.

Przewodniczący poseł Jerzy Meysztowicz (PO-KO):

Dziękuję bardzo.

Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia pozytywnej opinii o wykonaniu budżetu państwa w tej części budżetowej 85 – Budżety wojewodów ogółem?

Nie ma sprzeciwu.

W związku z tym możemy przejść do wyboru posła sprawozdawcy, który przedstawi nasze stanowisko Komisji Finansów Publicznych. Z informacji, którą otrzymałem będzie to pan poseł Murdzek, który wyraził na to zgodę.

Nie ma sprzeciwu wobec tej kandydatury, dziękuję bardzo.

Przechodzimy do punktu drugiego porządku posiedzenia – rozpatrzenie „Informacji o realizacji ustawy o specjalnych strefach ekonomicznych. Stan na 31 grudnia 2018 r.” (druk nr 3491).

Z racji tego, że materiał, który otrzymaliśmy jest bardzo obszerny, prosiłbym pana ministra o krótkie wprowadzenie do tematu, bardziej skupimy się na pytaniach i odpowiedziach pana ministra, o ile takie będą.

Mam już jedno zgłoszenie, więc takie będą.

Bardzo proszę, oddaję panu głos.

Sekretarz stanu w MPiT Marcin Ociepa:

Tak jest, panie przewodniczący.

Wysoka Komisjo, myślę, że najważniejsza informacja dotyczy tego, że mamy do czynienia z nową ustawą o wspieraniu inwestycji. Najważniejsze zmiany w tej ustawie to: likwidacja możliwości zmiany stref (z dniem 16 czerwca 2019 r.), uchylenie przepisów stanowiących podstawę do wydawania zezwoleń na prowadzenie działalności gospodarczej na terenie SSE (z dniem 16 czerwca 2019 r.), uchylenie przepisów stanowiących upoważnienie ustawowe do wydania rozporządzeń delegujących na spółki zarządzające strefami przeprowadzanie przetargów rokowań i rokowań oraz wydawanie zezwoleń i kontrolowanie przedsiębiorców.

Jeśli chodzi o konkretne liczby – wszędzie mamy do czynienia ze wzrostem, średni stopień zagospodarowania stref w Polsce wyniósł 63%. Oczywiście, zagospodarowanie było różne, dlatego że inaczej jest np. w strefie mieleckiej, gdzie mówimy o ponad 78%, a inaczej w strefie legnickiej – 32 %, każda strefa ma swoją specyfikę.

Pan przewodniczący na wstępie upomniał mnie, żeby mówić krótko – powiem tylko o pewnych zmianach.

W porównaniu do 2017 r. w 2018 r. nastąpił wzrost wydanych zezwoleń – o 25%, wydano 264 zezwolenia.

Skumulowana wartość kapitału zainwestowanego w strefach od początku ich istnienia wyniosła blisko 119,2 mld zł. W 2018 r. nakłady inwestycyjne były wyższe niż w 2017 r. o ponad 12,6 mld zł a więc o ponad 12%. Jest to kolejna wartość, jeśli chodzi o wzrost.

Na koniec grudnia 2018 r. inwestorzy zatrudniali łącznie ponad 379 tys. osób, w stosunku do 2017 r. ich liczba zwiększyła się o 26 tys. osób, tj. o 7,4%. Liczba nowych miejsc pracy zwiększyła się o 10,6%, dokładnie o 22,7 tys. etatów.

Inwestorów dzielimy na polskich i zagranicznych, w czołówce inwestorów zagranicznych są inwestorzy z kapitałem niemieckim, holenderskim, luksemburskim i amerykańskim.

Łączna wielkość pomocy publicznej udzielonej do końca 2017 r. wyniosła niemal… prawie 25 mld zł, co stanowi ponad 23% nakładów inwestycyjnych poniesionych przez przedsiębiorców, czyli ta kwota uzupełnia poniesione nakłady.

Na budowę infrastruktury na obszarze stref wydatkowano kwotę 302,4 mln zł, tj. o 16 mln zł więcej niż w 2017 r.

Łączna kwota zwolnienia podatkowego spółek zarządzających strefami od początku funkcjonowania stref do końca 2018 r. wyniosła prawie 272 mln zł, a w samym 2018 r. wyniosła 13,3 mln zł i była wyższa o 2,5 mln zł w porównaniu z rokiem 2017.

Podsumowując – rok 2018 charakteryzował się wyższą dynamiką parametrów opisujących efekty funkcjonowania SSE, tj. w zakresie nakładów inwestycyjnych, zatrudnienia ogółem i nowych miejsc pracy. W przypadku nakładów inwestycyjnych i liczby nowych miejsc pracy nastąpił wzrost w stosunku do 2017 r., który przekroczył 10%.

Najwyższe zyski wypracowały strefy: Wałbrzyska SSE – 17,4 mln zł, Agencja Rozwoju Przemysłu S.A., Oddział w Tarnobrzegu – 14,6 mln zł, Agencja Rozwoju Przemysłu S.A., Oddział w Mielcu – 10,7 mln zł. Ujemny wynik finansowy wystąpił w przypadku jednej strefy – Legnicka Specjalna Strefa Ekonomiczna S.A. (4200 tys. zł).

Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Jerzy Meysztowicz (PO-KO):

Dziękuję bardzo, panie ministrze.

Przechodzimy do dyskusji, pani przewodnicząca Nykiel ma pytania do pana ministra. Bardzo proszę.

Poseł Mirosława Nykiel (PO-KO):

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący.

Panie ministrze, w sprawozdaniu wyczytałam, że w rocznym okresie spółki zarządzające SSE przeznaczyły i wydały na promocję stref 98 mln zł. Ponieważ ze sprawozdania nie wynika, chciałabym zapytać, na co głównie przeznaczono te środki? Jaka jest struktura tych wydatków? Jedno słowo „promocja” to trochę za mało.

Poproszę o odpowiedź na piśmie.

Przewodniczący poseł Jerzy Meysztowicz (PO-KO):

OK, dziękuję.

Panie ministrze, wiemy, że zmieniło się prawo i możliwości inwestowania oraz uzyskania ulg podatkowych przez firmy, które nie działają w strefach, bo jest hasło: cała Polska specjalną strefę ekonomiczną. W założeniu firmy zarządzające strefami odpowiedzialne są za pomoc w lokalizacji przedsięwzięć. Czy dużo firm nie działając w strefach skorzystało z przywilejów, które są w SSE?

Wiem, że być może nie ma jeszcze takich danych, ponieważ to jest nowa zmiana i przedsiębiorcy dopiero podejmują pewne działania związane z uruchomieniem działalności.

Sekretarz stanu w MPiT Marcin Ociepa:

Czy dobrze zrozumiałem, że pan przewodniczący pyta o wsparcie ze strony stref dla przedsiębiorców, którzy lokują się poza starymi obszarami?

Przewodniczący poseł Jerzy Meysztowicz (PO-KO):

Tak, w oparciu o nowe przepisy.

Sekretarz stanu w MPiT Marcin Ociepa:

Wobec tego zrobię wstęp (a pan dyrektor to wyjaśni), bo nie jestem pewien, czy pan dyrektor dobrze zrozumiał pytanie pana przewodniczącego.

Mamy do czynienia z pewnym procesem, który obserwuję, jeżdżąc po Polsce i spotykając się ze strefami i przedsiębiorcami.

Po pierwsze, proces dotyczący zwiększania świadomości samych przedsiębiorców, że przestaliśmy skupiać się tylko na obszarach ściśle wyznaczonych. Przestaliśmy, przepraszam za określenie – bawić się w przesuwanie granic, skupiamy się na tym co najważniejsze, czyli na prowadzeniu biznesu, inwestowaniu i dawaniu nowych miejsc pracy. Stopień świadomości przedsiębiorców rośnie.

Z drugiej strony cały czas wymagamy od spółek zarządzających strefami większej aktywności w nowych obszarach. Aktywność przejawia się poprzez różnego rodzaju działania. Na przykład, podpisywanie symbolicznych umów o charakterze intencyjnym z samorządami, że oto teraz samorząd będzie wspólnie ze strefą zabiegał o inwestorów a strefa będzie promować samorząd lub potencjał inwestycyjny danej gminy. Myślę, że jest to wartość sama w sobie, mimo że ma wymiar symboliczny. Sprawia jednak, że strony identyfikują siebie jako interesariuszy i partnerów.

Przy strefach funkcjonują rady, mają taką mądrą nazwę, która dotyczy obszarów gospodarczych: rady rozwoju obszarów gospodarczych. W radach zasiadają m.in. samorządowcy i inni interesariusze, co także sprawia, że świadomość rośnie.

Ważne, żeby strefy wyszły z mentalnego poczucia, że odpowiadają tylko za swoje granice, tj. za tereny, które są pod ich bezpośrednim zarządem i zajęły się generalnym wspieraniem polskich przedsiębiorców, taka jest nasza intencja.

Przykład: wspieranie eksportu. Nie ma tam tego zapisanego wprost, ale skoro chcemy, żeby polscy przedsiębiorcy w większym stopniu byli aktywni za granicą to spółki, które zarządzają strefami powinni pomagać, mobilizować i pokazywać pewne kierunki. To wymaga jeszcze pewnych zabiegów z naszej strony, efektów synergii np. z Polską Agencją Inwestycji i Handlu, ale generalnie to jest kierunek, który chcemy pokazać. Strefy muszą działać znacznie szerzej i znacznie ambitniej niż do tej pory, czy wynikałoby z przepisów ustawy czytanych literalnie, iż chodzi o inwestycje tylko na danym terenie.

Pan dyrektor przytoczy dane liczbowe, w których jesteśmy posiadaniu.

Przewodniczący poseł Jerzy Meysztowicz (PO-KO):

Dziękuję bardzo, panie ministrze.

Bardzo proszę, pani dyrektorze.

Zastępca dyrektora Departamentu Rozwoju Inwestycji Ministerstwa Przedsiębiorczości i Technologii Łukasz Gałczyński:

Dzień dobry – Łukasz Gałczyński, Departament Rozwoju Inwestycji.

Musimy być świadomi, że obowiązują nadal dwa instrumenty, czyli ze starej i nowej ustawy. W ramach tego z nowej ustawy w 2018 r. mieliśmy łącznie 82 decyzje na kwotę ponad 5 mld 829 mln zł, ponad, które deklarowały nowe miejsca pracy w liczbie 2353. Z kolei w 2019 r. mamy 135 decyzji na kwotę ponad 6,5 mld zł. Łącznie., od momentu uruchomienia nowego instrumentu wydano łącznie 217 takich decyzji na kwotę 12 mld 358 mln zł.

Przewodniczący poseł Jerzy Meysztowicz (PO-KO):

Dziękuję bardzo.

Czy są jeszcze jakieś pytania do pana ministra?

Pani przewodnicząca pytała o strukturę wydatków na promocję stref.

Sekretarz stanu w MPiT Marcin Ociepa:

Rozumiem, że pani przewodnicząca prosi o odpowiedź na piśmie?

Poseł Mirosława Nykiel (PO-KO):

Tak, pytałam, ale może państwo teraz udzielicie informacji?

Sekretarz stanu w MPiT Marcin Ociepa:

Bardzo proszę… zrozumiałem, że tylko na piśmie.

Bardzo proszę, pan dyrektor.

Zastępca dyrektora departamentu MPiT Łukasz Gałczyński:

Jeśli chodzi o strukturę wydatków, w porozumieniu ze strefami przygotujemy informację precyzyjną co do złotówki. Natomiast musimy być świadomi, że promocja póki co nie ma charakteru skoordynowanego, pracujemy nad wspólnym pomysłem, który musi być bezwzględnie zaakceptowany przez wszystkie strefy, dlatego na razie jesteśmy w toku prac.

Dotychczasowe działania mają bardzo różnorodny zakres, począwszy od promocji w mediach lokalnych, przez media społecznościowe aż po różnego rodzaju materiały promocyjne itd. Struktura jest zróżnicowana, różne strefy, a jest ich 14, w różnym zakresie i na różne kwoty podejmują działania promocyjne.

Narzędzia promocji nie wykraczają poza konwencjonalny charakter: radio, telewizja, prasa itd. Szczegółowe informacje (co do złotówki) przedstawimy po zebraniu danych. Nie monitorujemy działań promocyjnych poszczególnych stref, bo nie jesteśmy do tego zobowiązani. Staramy się raczej wychodzić naprzeciw, czyli kreować, koordynować, co ma miejsce w tej chwili.

Przewodniczący poseł Jerzy Meysztowicz (PO-KO):

Dziękuję bardzo.

Panie ministrze, bardzo proszę.

Sekretarz stanu w MPiT Marcin Ociepa:

Uzupełnię tylko jednym zdaniem.

Oczywiście, mówimy o ładzie korporacyjnym, który jest w tych spółkach. Spółki podejmują decyzje w ramach tego ładu, możemy zebrać dane i je zagregować.

Ważnym elementem, co tutaj nie padło, jest aktywność międzynarodowa naszych spółek, które są bardzo aktywne, jeśli chodzi o obecność zagranicą. Zarządy nie są pasywne, nie oczekują na inwestora w swoich siedzibach, tylko są bardzo aktywne. Promocja także kierowana jest za granicę.

Myślę, że te kwoty z tego wynikają, ale to wszystko wyjdzie z odpowiedzi pisemnej.

Przewodniczący poseł Jerzy Meysztowicz (PO-KO):

Dziękuję bardzo.

Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia rządowego dokumentu „Informacja o realizacji ustawy o specjalnych strefach ekonomicznych. Stan na 31 grudnia 2018 r.” (druk nr 3491)?

Nie słyszę.

Stwierdzam, że Komisja przyjmuje informację i wnosi, aby Wysoki Sejm przyjąć raczył informację z druku 3491.

Czy pan przewodniczący Zubowski zgadza się być sprawozdawcą?

Poseł Wojciech Zubowski (PiS):

Tak.

Przewodniczący poseł Jerzy Meysztowicz (PO-KO):

Dziękuję bardzo.

Na tym zamykam posiedzenie Komisji Gospodarki i Rozwoju.

Dziękuję bardzo.